

Tot heil des volks

Een poosje geleden was ik op een diaconale stagedag in Amsterdam. Nou ja, stagedag – het was eerder een soort rondleiding met veel informatie. We waren te gast bij 'Tot Heil des Volks'. Om eerlijk te zijn had ik er nog nooit van gehoord en sprak de naam me niet echt aan, maar ik vond het wel weer eens nodig om me in het diaconaat te verdiepen. Vandaar deze sprong in het duister. Maar zo duister was het helemaal niet! De stichting 'Tot Heil des Volks' is halverwege de 19e eeuw opgericht door ds. De Liefde. En omdat hij de armoede in de Jordaan in Amsterdam niet kon aanzien, trok hij met onder zijn ene arm de bijbel en onder zijn ander arm een brood de wijk in om te helpen. Gedurende vele jaren heeft deze stichting een aantal scholen onder haar hoede gehad in de armste wijken van de stad, onder andere dus in de Jordaan. De laatste jaren richten ze zich meer op andere zaken. Zo runnen ze een jeugdhostel waar ze met de gasten gesprekken aangaan over geloof en leven en is Het Scharlaken Koord, een opvanghuis voor prostituees, één van hun overige projecten (zie voor meer informatie: www.totheildesvolks.nl)

Je kunt het natuurlijk wel of niet eens zijn met de achterliggende theologie – en of je nu wel met brood én bijbel de straat op moet gaan, maar voor mij is het duidelijk dat het een indrukwekkende organisatie is die heel veel goed werk doet.

We waren er niet alleen maar om te kijken hoe zij het doen, maar vooral om inspiratie op te doen en te onderzoeken naar hoe wij ieder persoonlijk in onze eigen buurt/stad/dorp diaconaal present zouden kunnen zijn. Dat is niet eenvoudig. Allereerst vraagt het om een analyse van de bestaande situatie. Wat is er eigenlijk aan de hand? Wat zijn de problemen? Waar lopen de mensen tegenaan? Wat mist er, welke behoefte leeft er.

Als je daar enigszins zicht op hebt kun je je afvragen hoe je als kerk op deze problemen in kunt spelen. En daarna nog een keer het allerbelangrijkste: hoe zouden we dat kunnen doen? Kunnen we dat alleen? Hebben we daar hulp bij nodig? Zo ja, wie zou ons kunnen helpen?

Geheel toevallig, nou ja, noem het maar toevallig, kwam er vandaag iemand de kerk binnenlopen die vertelde dat hij sinds half december Social Worker is in de Rietkampen en de Maandereng. Hij kwam kennismaken en onderzoeken of we iets voor elkaar zouden kunnen betekenen. Zijn werk bestaat vooral uit het zoeken naar mogelijkheden om mensen met elkaar te verbinden en daarom ondersteunt hij waar mogelijk sociale gebeurtenissen in de wijken. Laat dat nou net de missing link zijn bij bijvoorbeeld onze dinsdagavondmaaltijd of onze zondagmiddagsoep! Want we wisten echt niet goed hoe we in die zin de mensen in de buurt zouden kunnen bereiken. Ach ja, natuurlijk wist ik wel dat er maatschappelijke instanties in de wijk aanwezig zijn en dat het goed zou zijn om elkaar te ondersteunen, maar ik moet bekennen dat ik nog niet mijn best had gedaan om kennis met hen te maken.

Ik ga mezelf niet goedpraten, maar het is ook best lastig om buiten je eigen kerkje te kleuren. Maar gelukkig hangt niet alles alleen maar van mezelf af en kreeg ik nu dit onverwachte bezoekje met mogelijkheden tot samenwerken.

Je hebt als predikant, als kerk of als diakenen ook best lef nodig. En je moet tijd en geld durven investeren. Het gaat bovendien ook zo gemakkelijk om te denken dat je eigen kerk en je eigen gemeenteleden op de eerste plaats moeten komen. Dat kan inderdaad de mening zijn: laten we vooral goed voor onszelf zorgen:

Eerst moeten we ervoor zorgen dat we één hechte kerk zijn die sterk staat en alle financiën weer goed op orde heeft met een strak beleidsplan. En ja, als we zover zijn, kunnen we eens gaan nadenken over wat wij kunnen betekenen voor de mensen in onze wijken. Maar het zou ook andersom kunnen: eerst gaan we een goed nieuw project bedenken (ik noem maar wat: we kopen/huren als kerk een huis waar asielzoekers of mensen in problemen opgevangen, tijdelijk begeleid en ondersteund kunnen worden) om van daaruit te komen tot nieuw elan en vernieuwd besef van betekenis. Om zo tot de conclusie te komen dat we écht heel wat kunnen betekenen voor de mensen om ons heen.

Nou ja, het is wel duidelijk hoe ik er over denk.

Het vraagt alleen om wat lef om tot heil van het volk te zijn.

ds. J.P. Prenger

SCHRIFTLÉZEN

Kapernaüm, Lucas 4, zondag 3 februari

*Hier is hij van wal gestoken,
hier heeft hij zijn brood gestrooid
op het water
om het te vinden na vele dagen,
na de storm op het pinksterfeest. –Jaap Zijlstra-*

Het begint bij de bron. Thuis. Je woonplaats, je ziel. Voor Jezus is het de eerste plek van verkondiging: Kapernaüm. Mooi: op een kruispunt van belangrijke wegen. En een kleine plek, het dorp van vertroosting. De Schrift omschrijft deze plek als zijn eigen stad. Bron van inkomen daar en van inspiratie is de visserij. Steekt Jezus daarom met zijn verkondiging hier het eerst van wal? Om ergens en bij jezelf thuis te kunnen zijn moeten demonen weg. Dat doet Hij, op sabbath, en elke dag. En waar verbazing en verwondering ontstaan over dat dat écht mogelijk is vertelt Hij dat dit goede nieuws zich in golven moet uitstrekken vanuit de kern naar alle dorpen, steden. Mensen, zielen. En Hij gaat.

Gennesareth, Lucas 5, zondag 10 februari

*Waarom waren het visschers
Die van schip en net
Werden weggeroepen
Bij het meer van Gennesareth?*

*Omdat Hij een Visch
En een Visscher is -Martinus Nijhoff-*

Wil je je ook laten inschepen om mee te gaan met het verhaal van bevrijding en loskomen uit alles wat je als een net verstikt en de roep horen van iemand die doet wat Hij zegt? Die is wie Hij is... 'Vis' moeten we verbinden met het Griekse woord ichthus, dat 'vis' betekent. Iesous Christos Theou Huios Soter (Jezus Christus, Gods Zoon, Redder). Met het teken van de vis in het zand of op de muur kon je jezelf kenbaar maken als volgeling van Jezus. Bij de eerste discipelen was het als een lichtflits. Overgave en inzicht.

Bijbelrooster

Februari

zo	3	Psalm 82	Rechtspraak
ma	4	Jeremia 1:1-10	Jong en (niet) enthousiast
di	5	Jeremia 1:11-19	Kijk-bijbeltekst
wo	6	Jeremia 2:1-13	Israël gaat vreemd
do	7	Jeremia 2:14-22	Waardoor ging het mis?
vr	8	Jeremia 2:23-29	Aanklacht van God
za	9	Jeremia 2:30-37	Wie is je minnaar?
zo	10	Lucas 5:1-11	Goede vangst
ma	11	Lucas 5:12-16	Aangeraakt
di	12	Lucas 5:17-26	Hoera, vergeving!

wo	13	Lucas 5:27-39	Oud en nieuw
do	14	Psalm 36	Kostbare liefde
vri	15	Jeremia 3:1-11	Dubbelhartig
za	16	Jeremia 3:12-21	Oproep
zo	17	Jeremia 3:22-4:2	Bekering
ma	18	Jeremia 4:3-18	Slechtnieuwsgesprek
di	19	Jeremia 4:19-31	Weeën
wo	20	Jeremia 5:1-14	Overspel
do	21	Jeremia 5:15-31	De oorzaak van de ellende
vr	22	Psalm 137	Aan de rivieren van Babel
za	23	Ester 8:3-17	Onherroepelijk?

Inleveren kopij Kerkblad

Nr.	Inleverdatum	Voor de zondagen
3	15 februari	24 februari, 3 en 10 maart
4	8 maart	17, 24 en 31 maart

OPA (Oud Papier Actie)

Elke 1e zaterdag van de maand (behalve in augustus) kunt u uw oud papier brengen bij de Beatrixkerk en de Open Hof van 09.00 - 12.00 uur. De vrijwilligers staan weer klaar om uw oud papier in ontvangst te nemen.

Jezus volgen. Soms is er een lange weg te gaan voor een mens. Is het tekenen van een vis verbonden met eindeloos ontdekken: wij allen hebben een eigen weg te gaan in het varen naar dieper water.

De plaats waar het vlak was, Lucas 6, zondag 17 februari

*Uw woorden wegen zwaar
Van liefde.....-Jan Groenleer-*

Samen met zijn volgelingen daalt Jezus van de berg af naar een plaats waar het vlak was. Op het vlak van het leven dringt zich de spannende vraag op wat je kunt doen, als je ziel dichtbij de hemel is (op de berg was Hij de hele nacht in gebed) in het leven van alledag vol haat en vijandschap. Waar het draait om bezit en het voor het zeggen hebben.- Of niet?

De één staat niet hoger en niet hoger aangeschreven dan de ander....alleen op gelijke hoogte zijn wij zoals God ons hebben wil: barmhartig, zonder verweer....
Zwaarwegende woorden.
Maar: - van liefde.....

Caroline Oosterveen

ALGEMEEN PLAATSELIJK

ZWO-COLLECTE 17 FEBRUARI 2019: DIACONAAL WERK DOOR KERKEN IN MOLDAVIË

Het Moldovan Christian Aid (MCA) is een platform opgezet vanuit verschillende kerken in Moldavië. Ze ondersteunen kerkelijke gemeenten en christelijke organisaties die hulp bieden aan ouderen, kinderen en slachtoffers van mensenhandel.

Door de slechte economische omstandigheden in Moldavië is er weinig werkgelegenheid. Gebrek aan banen zorgt ervoor dat naar schatting 25% van de bevolking in het buitenland is gaan werken. Het wegvallen deze midden-leeftijdscategorie heeft een desastreuus effect op de samenleving. Dat is vooral goed zichtbaar in de dorpen, waar veel kinderen en ouderen wonen die alleen zijn achtergebleven.

Ook de kerken hebben hieronder te lijden. Er zijn maar weinig actieve kerkleden en weinig inkomsten. Toch zijn er in veel kerkelijke gemeenten wel diaconale initiatieven om de kinderen en ouderen te helpen. Zij hebben daar steun bij nodig. MCA ondersteunt deze kerkelijke gemeenten en kleine christelijke organisaties met training, advies en financiën.

MCA is ontstaan nadat Kerk in Actie er bij de Wereldraad van

Kerken op aandring om de kerken in Moldavië te helpen bij het opzetten en uitbreiden van hun diaconale werk. De kerken hadden in de voormalige Sovjetstaat Moldavië decennialang geen diaconaal werk kunnen doen en moesten hun structuren weer opbouwen. Dankzij MCA kunnen de kerken hun krachten bundelen en bieden zij nu hulp aan vooral ouderen, kinderen en slachtoffers van mensenhandel. U steunt het MCA bij het werk.

*Namens ZWO-bestemmingscommissie,
Bart van der Pol*

N.B. De wijk Tabor collecteert niet voor dit doel.

KERKBALANS

Hebt u uw toezegging al afgerond?

Van 19 januari t/m 2 februari 2019 vindt de jaarlijkse Actie Kerkbalans plaats. Hierbij wordt u gevraagd om een toezegging te doen voor een jaarlijkse financiële bijdrage. U kunt op drie verschillende manieren uw toezegging doen:

- Via het digitale portaal van de Protestantse gemeente Ede.** Hiervoor moet u zich eenmalig hebben aangemeld bij www.skg-collect.nl/136.
- Via de Kerkgeld App.** Op de website van de kerk staat een handleiding
- Schriftelijk.** Als u niet digitaal wilt toezeggen dan komt in de maand januari iemand langs met een brief en daarbij een formulier waarop u uw kerkelijke bijdrage voor het komend jaar kunt noteren. Enige dagen later wordt het formulier dan weer bij u opgehaald. De opbrengst van de Actie Kerkbalans is de belangrijkste inkomstenbron van onze gemeente. Omdat er de komende jaren door diverse omstandigheden en ontwikkelingen grote tekorten zullen ontstaan op de begroting en de jaarrekening doen wij een oproep om – indien mogelijk en naar vermogen – uw financiële bijdrage voor 2019 en voor de jaren daarna steeds met minimaal 2% te verhogen.

WWW.BESPREEKHETSAMEN-EDE.NL

De volgende activiteiten vinden binnenkort plaats. Wanneer u ook nog wilt deelnemen, meldt u dan aan via de website. U bent van harte uitgenodigd!

Kerkdiensten

ZONDAG 3 FEBRUARI

Prot. Wijkgemeente Noord:
10.00 uur ds. N. van Tellingen, Rhenen

Wijkgemeente Beatrixkerk:
10.00 uur ds. H. Keegstra, Bennekom

Prot. Wijkgemeente Tabor:
10.00 uur ds. E. Bakker (Utrecht)

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:
10.00 uur ds. A. Gilles

Kerkelijk Centrum Emmaüs:
10.30 uur ds. J.P. Prenger
Maaltijd van de Heer

Harskamp:
10.00 uur ds. A. Haaima, Ermelo

Ev. Lutherse Kerk:
10.30 uur ds. E. de Fouw

Hartenberg:
10.00 uur ds. R. Reiling
14.30 uur Wynette Schouten,
zangviering

De Gelderhorst:
10.30 uur ds. J. Swager

Ziekenhuis Gelderse Vallei:
10.00 uur drs. E.J. Wessels-Schuurman

Het Maanderzand:
weeksluiting zaterdag 2 februari
19.30 uur ds. H. Nap

ZONDAG 10 FEBRUARI

Prot. Wijkgemeente Noord:
10.00 uur ds. C. Oosterveen

Wijkgemeente Beatrixkerk:
10.00 uur ds. A.P. Cammeraat, Gouda

Prot. Wijkgemeente Tabor:
10.00 uur ds. K. Santing

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:
10.00 uur ds. A. Gilles

Kerkelijk Centrum Emmaüs:
10.30 uur mevr. L.P.H. van Laar

Harskamp:
10.00 uur ds. L. van der Laan - van der
Winden, Bennekom

Ev. Lutherse Kerk:
10.30 uur ds. W. Tinga

Hartenberg:
10.00 uur ds. J. Blok
14.30 uur vertelviering

De Gelderhorst:
10.30 uur ds. A. Dingemanse
voorbereiding H.A.

Ziekenhuis Gelderse Vallei:
10.00 uur geen opgave

Het Maanderzand:
weeksluiting zaterdag 9 februari
19.30 uur ds. J.E. de Groot

ZONDAG 17 FEBRUARI

Prot. Wijkgemeente Noord:
10.00 uur ds. E.P. van der Veen

Wijkgemeente Beatrixkerk:
10.00 uur ds. T.P. de Jong

Prot. Wijkgemeente Tabor:
10.00 uur ds. G.H. Westra
Heilig Avondmaal

Prot. Wijkgemeente De Open Hof:
10.00 uur ds. E. de Waard

Kerkelijk Centrum Emmaüs:
10.30 uur ds. J.P. Prenger

Harskamp:
10.00 uur ds. T. Volgenant - Beima

Ev. Lutherse Kerk:
10.30 uur ds. A. Metske, Arnhem

Hartenberg:
10.00 uur ds. R. Reiling
14.30 uur Gert Sleuwenhoek,
zangviering

De Gelderhorst:
10.30 uur mevr. A. van Engeland
RKK-dienst - met talk

ZIEKENHUIS GELDERSE VALLEI:
10.00 uur ds. H.J. van Maanen

Het Maanderzand:
weeksluiting zaterdag 16 februari
19.30 uur ds. J. Kruymer

Op vrijdag 1 februari 2019 om 20:00 uur in de Taborkerk door GertJan vd Pol & COV Sursum Corda Lunteren. **Mattheüs Passie van Bach, een lezing met live luistervoorbeelden**
De Mattheüs Passion van Bach is een wereldberoemde compositie, waarin Bach ons persoonlijk aanspreekt. Hoe geeft Bach een stem aan de evangelist, de menigte en de 18e-eeuwse luisteraar? Het koor Sursum Corda omlijst een lezing hierover met live gezongen fragmenten.

Op woensdag 6 & 13 februari 2019 om 20:00 uur in de Zijzaal Taborkerk door prof. dr. Rinse Reeling Brouwer

De boeken van Mozes als het leerboek 'Structuren van de Thora zijn zonder voorbehoud de vooronderstellingen

ook van de christelijke boodschap. Dat de inhoud een andere is dan die van Mozes en de profeten sluit niet uit, dat zij zich beweegt in voorstellingen, die nergens anders vandaan komen dan uit de taal van het Oude Testament.

Op donderdag 7 februari 2019 om 20:00 uur in de de Open Hof door Lisette Klok, docent/onderzoeker **De klimaatbestendige stad**. Lisette is docent-onderzoeker Klimaatbestendige Stad aan de Hogeschool van Amsterdam bij het lectoraat Water in en om de Stad. Met een achtergrond in meteorologie en klimaat, richt zij zich op de vraag hoe steden klimaatbestendig en vooral hittebestendig kunnen worden.

Op dinsdag 19 februari 2019 om 20:00 uur in de De Open Hof, Hoflaan 2 Ede door drs. John Biermans **Dualisme bij Plato**.

De woordenparen 'hemel en aarde' en 'ziel en li-

chaam' lijken wel aan de basis te staan van hoe wij in het westelijke christendom denken en geloven. Het moeten wel begrippen zijn, die te maken hebben met de bijbel. Maar ze komen van de Griekse filosoof Plato.

Het Bespreek het Samen team

INLOOP - OPEN KERK

Donderdag 7 februari is er in "Ons Huis" (bij de Taborkerk) weer de inloop. Deze morgen hebben we met elkaar een gezellige maaltijd, waarop iedereen welkom is. Op donderdag 14 februari staan handenarbeid en spel op het programma. Donderdag 21 februari komt de heer Theo Borggreve. Hij neemt zijn accordeon mee. Dat belooft een vrolijke ochtend te worden. Iedereen is ook hier van harte welkom.

Werkgroep Kerk en Buurt

Maandag 18 februari a.s. heeft onze eerstvolgende ledenbijeenkomst plaats. "In de herfst van het leven jong van hart zijn en blijven". Dat is het thema van de lezing die tv-presentator en journalist Leo Fijen deze middag uitwerkt. De herfst van het leven: Kan voor ons ouderen een betekenisvolle tijd zijn. We verwachten dan ook een inspirerende middag waarbij leden en belangstellenden hartelijk welkom zijn.

Tijd: maandag 18 februari a.s. van 14.30 uur tot ongeveer 16.30 uur.

Plaats: "Ons Huis", Kerkelijk Centrum bij de Taborkerk, Hovvstraat 2 te Ede.

Raad van Kerken Ede

VRIJDAG 1 MAART 2019: VIERING WERELDGEBEDSDAG IN EDE

Al jarenlang bestaat in vele landen de traditie, dat op de eerste vrijdag van maart door Christenen over de gehele wereld wordt gebeden voor vrede en gerechtigheid.

Elk jaar wordt door de organisatie van een land een thema opgezet, en de landelijke organisaties werken dat uit in een liturgie, waarin zingen, bidden en overdenken centraal staan. De oorsprong ligt in de wereldwijde inzet van vrouwenbewegingen om te strijden voor een rechtvaardige samenleving. Dit jaar komt de liturgie uit Slovenië en het thema is: "Welkom, God nodigt je uit!" Slovenië is een klein land in Europa en maakte vroeger deel uit van de republiek Joegoslavië. Nu is het zelfstandig en lid van de Europese Unie. Het land telt 2 miljoen inwoners en is overwegend katholiek. De bevolking is over het algemeen goed opgeleid en ook de gezondheidszorg functioneert goed. Op het platteland spelen traditionele rolpatronen nog een belangrijke rol en door het vaak zware werk thuis, komen vrouwen minder vaak toe aan vrijwilligerswerk en activiteiten voor zelfontplooiing.

Een van de minderheden in Slovenië betreft de Roma-bevolkingsgroep. Zij worden nog vaak behandeld als tweederangsburgers. De collecte in de viering is bestemd voor projectwerk in een Roma-dorp en is gericht op verbetering van de omstandigheden daar. Men organiseert workshops voor vrouwen, jongeren en kinderen op het vlak van zelfrespect, onderwijs en het zoeken naar werk.

De viering van de Wereldgebedsdag 2019 zal plaats vinden op vrijdagavond 1 maart 2019, om 19.30 uur in de Lutherse Kerk, Beukenlaan 12, 6711 NH Ede.

Aan deze viering die georganiseerd wordt door de Edese Raad van Kerken, wordt o.a. meegewerkt door leden van een muzikaal kwintet o.l.v. Jan-Willem Donkers en wordt geleid door mevrouw Tineke Werner (voorganger in de Lutherse Kerk). Leden van de werkgroep van de Raad van Kerken werken ook aan de viering mee. Elzjen de Groot bespeelt het orgel in de kerk.

Na afloop is er gelegenheid tot ontmoeting en napraten onder genot van een eerlijk kopje koffie of thee. Iedereen is van harte welkom!

*Contactpersonen namens de RvK Ede:
Erna Hulstein – Heinsdijk: wim@hulstein.eu
Gonda Schol-Roorda: gonda.schol@gmail.com
Rita Aelbers: ritaaelbers@hetnet.nl*

BEWUST NAAR PASEN 2019

In 2019 willen we ons ook weer voorbereiden op Pasen in de veertigdagentijd.

Op 5 woensdagen worden er bijeenkomsten georganiseerd, waarin we ons bezinnen en elkaar ontmoeten in "Bewust naar Pasen". Het thema is: 'Wees niet bang' en er is bezinning over: door de angst heen leven.

De inspiratie hiervoor komt uit het boekje "Vrees niet", de profetische tegenstem van twaalf hoopvolle christenen", samengesteld door Alain Verheij.

Staan onze vrijheden onder druk of worden we bang gemaakt door wat we om ons heen horen?

In dit boekje bundelen twaalf christenen hun gedachten om juist nu een hoopvol en profetisch geluid te laten horen. Vanuit hun christelijke geloofsopvoeding willen zij ons geen angst aanpraten, maar moed inspreken. Niet polariseren, maar bij elkaar brengen. Vaste elementen van deze avonden zijn ontmoeting, voordracht, bezinning, een eenvoudige maaltijd en een vesper.

De indeling van de avonden is als volgt:

13 maart Het thema inleiden, daarbij Angst in de Bijbel en het profetisch tegengeluid

Jan-Peter Prenger, voorganger van de Samenwerkende Kerken in de Rietkampen

20 maart Angst voor de vreemdeling

Derk Stegeman, voorganger en manager voorstad en kerk (Stek) Den Haag, directeur van het straatpastoraat Den Haag en voor nu coördinator van het kerkasiel.

27 maart Angst voor verlies, afhankelijkheid en eenzaamheid

Marijke van den Bos, pastoraal medewerker

3 april Waar ben je bang voor

Lenie Scherpenzeel, geestelijk verzorger en docent pastorale gespreksvoering en pastorale psychologie

10 april Angst voor de toekomst wat betreft het klimaat

Peter van Leusden, raadslid voor Groen Links Ede

In de stille week is er geen bijeenkomst.

De opzet van de bijeenkomsten is als volgt:

17.15 u. ontvangst met koffie en thee

17.30 u. welkom en inleiding op het onderwerp

18.00 u. eenvoudige maaltijd, soep en brood

18.30 u. nagesprek en hoe dit toe te passen op ons eigen leven

19.00 u. korte vesper

U kunt zich opgeven, per avond of voor de hele cyclus bij Annie Benjamin, 0318-621897 of via

bewustnaarpasen@emmaus-ede.nl, steeds tot 19.00 uur de maandag ervoor.

Ter bestrijding van de onkosten vragen we een vrijwillige bijdrage van € 3,-.

De bijeenkomsten zijn open voor iedereen en staan onder auspiciën van de Raad van Kerken te Ede.

We komen bij elkaar in het Kerkelijk Centrum Emmaüs, Laan der Verenigde Naties 94, 6716 JE Ede.

*De voorbereidingsgroep,
Annie Benjamin,
Jos van de Klashorst en
Hilda Rohn*

PREEK-VAN-DE-LEEK DIENST

Vorig jaar hebben wij voor het eerst een Preek-van-de-Leek dienst in de Noorderkerk gehouden. Een dienst waarin een spreker van buitenaf wordt uitgenodigd zijn/haar licht te laten schijnen over een actueel thema en dat aan de hand van een zelf gekozen Bijbelgedeelte. De leek van vorig jaar was de burgemeester van Ede, de heer Verhulst. Op deze dienst hebben

we veel positieve reacties ontvangen en mede daarom organiseren we dit jaar weer een Preek-van-de-Leek dienst in de Noorderkerk. Deze keer is de leek Gerry Poelert, directeur van Cultura.

In een interview zegt Gerry Poelert: "Cultura gaat niet alleen voor de veilige keuzes (lees cabaret en grote namen) maar kiest ook voor een gidsfunctie. Wij vinden het belangrijk om maatschappelijke thema's als migratievraagstuk, dementie of depressiviteit aan te kaarten." We zijn benieuwd hoe zij daar persoonlijk tegenaan kijkt. De volgende Preek-van-de-Leek dienst in de Noorderkerk vindt plaats op zondag 24 maart om 15.30 uur. Ook is er prachtige muziek op de vleugel te horen. De pianist die zondag is Erik Onnink.

We hopen met elkaar op een inspirerende dienst.

Fenno Bolks, Peter Blokhuis, Wim den Ouden

KLINKENBERG

Dinsdag 22 januari was weer Bijbelkring in buurtkamer Populier, gebouw de Roekel. Aan het begin van het nieuwe jaar hebben wij met elkaar nagedacht over het begrip tijd. Dit naar aanleiding van Prediker 3: 1-15: 'Alles heeft zijn eigen tijd!'

Wat is tijd, hoe kun je dat het best definiëren? Verrassend is het om te horen dat deelnemers vertellen dat dit betekent: wat je met de tijd doet, hoe je de tijd invult. Ik had verschillende soorten kalenders en agenda's meegenomen. Zij vertelden mij ook dat ze in een weekkalender nog steeds afspraken invullen.

De volgende bijbelkring is dinsdag 12 februari om 15.00 uur in buurtkamer Kastanje, gebouw de Sijsselt.

Vrijdagavond 18 januari hebben wij met elkaar gezongen van 18.30 uur tot 19.30 uur. De buurtkamer 'Krulhazelaar' in gebouw 'de Roekel' was goed gevuld.

Deze eerste keer hebben wij oude vaderlandse liederen en christelijke liederen gezongen. Vanuit de bewoners was de vraag om ook oude kinderliedjes te zingen. Deze gaan wij de volgende keer in ons repertoire opnemen.

Wij gaan weer zingen op vrijdag 15 februari om 18.30 uur in buurtkamer 'Krulhazelaar' in gebouw 'de Roekel'.

IN MEMORIAM

Op dinsdag 1 januari 2019 is mevrouw Maria Johanna (Marjo) de Heer-Radsma overleden in de leeftijd van 93 jaar.

Op dinsdag 8 januari was de dankdienst voor haar leven in de Beatrixkerk.

Ds. T.P. de Jong sprak naar aanleiding van de Bijbeltekst uit Marcus 4: 35-41 waarin Jezus de leerlingen in de avond uitnodigt om, mee te varen naar de overkant. Nu heeft hij ook Marjo de Heer uitgenodigd en begeleidt naar de overkant. Marjo was een trouwe bezoeker van onze Bijbelkring.

Namens de bijbelkring wensen wij familie en vrienden van Marjo kracht, troost en Gods nabijheid toe.

*Een hartelijke groet van,
Marie-José Ebersson*

De Activiteitengroep Ouderen Beatrixkerk nodigt u van harte uit voor de themamiddag op woensdag 6 februari a.s. in de grote zaal van de Beatrixkerk (te bereiken via de zijingang bij het Kerkelijk Bureau).

THEMA: Mensenhandel vandaag de dag, ver weg en dichtbij. Slavernij? Vandaag de dag nog? Wat, ruim 46 miljoen mensen??? Maar dan toch zeker niet in Nederland? Deze middag biedt ons een serieus onderwerp. Wij gaan kijken naar de harde werkelijkheid. Ver weg, en helaas, ook dichtbij. Trouwens, ook gaan wij kijken wat wij kunnen doen tegen mensenhandel ver weg.

Kees Hoogendoorn, na ruim 16 jaar bij Wageningen Universiteit te hebben gewerkt per januari 2019 overgestapt naar ontwikkelingshulporganisatie Tear, komt deze middag over dit moeilijke onderwerp vertellen. Ook zal hij laten zien wat ieder persoonlijk kan doen in de strijd tegen mensenhandel. En daarmee ook laten zien dat er hoop is! Hoop voor al die mensen die nu geen hoop hebben, die zelf geen stem hebben. Hoe mooi om Jezus' hoop van bevrijding concreet te mogen maken.

Aanvang: 15.00 uur. Vanaf 14.45 uur staat de koffie en thee voor u klaar. Sluiting: ± 16.30 uur.

Hebt u vervoer nodig? Dan kunt u contact opnemen met de heer Anne Hendriks, 624416 of 06-33920813

*Namens de Activiteitengroep Ouderen Beatrixkerk,
Janny Westmaas, 625268*

PROT. WIJKGEMEENTE TABOR

Taborkerk, Prinsesselaan 8,
www.taborkerk.nl

Predikant:

Ds. G.H. Westra, Beatrixlaan 22, 6713 PS Ede, tel. 65 56 61

Scriba:

J.G. Hoogteijling, Kazernelaan 17, 6711RJ Ede
e-mail: info@taborkerk.nl

Autodienst:

Ant van Donselaar, tel. 611 074
Erik Velthuijs, 06 - 21 57 38 28

Coördinator Ouderen-bezoekwerk:

Mevr. Ria Buitenhuis, van Borsselelaan 43, 6711 JT Ede,
tel. 61 06 79

Wijkkas Protestantse wijkgemeente Tabor

NL22 RABO 0312 4647 89

JUBILEUM ROB VAN DER STEEG

Tijdens en na de dienst van zondag 27 januari is eerst op passende en daarna op feestelijke wijze het 25-jarig dienst-jubileum van koster Rob van der Steeg gevierd.

De 'koffie +' stond in het teken van Rob's jubileum. Uitvoerig -en gelukkig lichtvoetig- werd in verschillende toespraken gememoereerd hoe en hoelang Rob in ons midden werkzaam was en is: betrokken, enthousiast, precies en degelijk. Soms tot diep in de nacht, als er weer eens een zaterdagavond-activiteit is geweest en de stoelen zondagmorgen toch weer in het vertrouwd gelid moeten staan. Hij is, zoals hij dat zelf noemt een 'Einzalgänger', hulp van derden kost wat hem betreft meer tijd dan dat ze tijdwinst oplevert (de onvolprezen Finy Hossevoort is op dat punt de eenzame uitzondering).

Het kosterwerk speelt zich weliswaar veelal niet écht achter de schermen af, maar toch wel ietwat ongezien. Pas als de kerk en de zalen niet schoon zijn, lampen uitvallen, het onderhoud zichtbaar is verwaarloosd, de geluidsinstallatie piept en kraakt, merk je wat de koster allemaal gedaan heeft en te doen staat: veel!

Wij hebben overigens behalve een 'koffie +' óók een 'koster +': Rob onderhoudt en stemt het grote Van Vulpenorgel. En wat méér is: hij stelde de gemeente een door hem eigenhandig gerestoureerd kistorgel ter beschikking.

Er waren cadeaus, culminerend in een 'zilveren insigne' dat de Kerkrentmeesters hadden aangevraagd bij de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer: voor 25 jaar trouwe en excellente dienst. Wij hopen dat we van de voortzetting van die dienst nog lang getuigen zullen zijn. Rob: bedankt! En alle goeds – zegen!

In zijn dankwoord sprak Rob overigens precies dezelfde wens uit: dat hij nog een tijd kan doorgaan, 'als het mij gegeven wordt.'

SENIORENKRING 6 FEBRUARI

Woensdag 6 februari komt de Seniorenkring samen, zoals altijd vanaf 10.30 uur in de Zijzaal van de Taborkerk.

Zoals het er nu uitziet, is het gesprekstema: de tijd voor Pasen met de gebruiken in die weken – Carnaval, vasten, Veertigdagen. Weet u welkom!

*Met goede groet,
Gerben H. Westra*

PROT. WIJKGEMEENTE NOORD

Noorderkerk, Amsterdamseweg 9
<http://ede.protestantsekerk.net>

Predikant:

Ds. C. Oosterveen, Hensjesweg 7, 3772 AZ Barneveld,
tel. 0342-476572

Scriba:

Tijmen Apeldoorn, Heuvelsepad 40, 6711 JR Ede, tel. 618205
e-mail: tijmenapeldoorn@yahoo.com

Meldpunt: voor ziekenhuisopname, langdurige ziekte

thuis, geboorte, overlijden of andere bijzonderheden:
Ineke Kerkstra, Diepenbrocklaan 23, 6711 GL Ede, tel. 61 71 64

Autodienst:

Joke Ebes, telefoonnummer 616003 of 06 12384125

IN MEMORIAM KO AALBERTS

Heer, waar dan heen? Tot U alleen.

Het was tijdens een kerkdienst met veel muziek en liederen dat in dit lied voor Ko Aalberts alles samenkwam waarin hij geloofde. Of misschien beter: dat hij herkende als basis en refrein in heel zijn bestaan. Praten over zijn geloof deed hij graag. Juist ook op het laatst voelde hij zo'n vertrouwde in de kring van lieve mensen om hem heen, dat zijn hart openging. Zo graag wilde hij Gods verhaal met ons begrijpen. En hij leerde die begrijpen in de liefde van Jezus. Hij voelde er tot in het diepste van zijn ziel de roep ervan. Juist als er veel reliëf is in je bestaan, als er ziekte op je pad komt, zorg om wie je zo lief is, het aangezicht van de dood, ook al eerder in zijn leven, wil je graag weten waar je terecht kunt.

De familiepsalm, gelezen op bijzondere dagen, is daar eigenlijk ook een vertolking van. Psalm 90: Gij zijt ons een toevlucht. Met humor en soms diepe ontroering vertrouwde hij ook zijn vrouw, kinderen en familie aan Hem toe. Ook in het besef dat hij gedragen werd in alle liefde van hen om hem heen. Blij, met de onvermoede kracht van zijn vrouw, die steun vindt in haar geloof en die hem zeer nabij was. Niet minder met de kinderen die, elk op eigen wijze, liefdevol en als vanzelfsprekend zorg en liefde wisten te combineren. Misschien geeft dat alles je de moed om te kunnen zeggen: het is goed, Ik ga naar God, juist ook op het eindpunt van mijn leven. Of, zoals één van de kinderen verwoordde in de dienst: de cirkel is rond. En, met woorden uit diezelfde psalm 90: Gods licht staat daaromheen.

Het was mooi, de dienst. Herinneringen en verwoordingen van kinderen en kleinkinderen, de lichtjes in de levensboom.

Een ieder in de dienst kreeg een beeldje mee: de cirkel van ons leven, die pas zichtbaar wordt door licht en liefde om je heen. In het reliëf van ieders bestaan een tak van de levensboom. Het lijntje dat je altijd vast in hand of hart mag houden is het vertrouwen dat God ons een toevlucht is. Dat is een tak van de levensboom voor iedereen.

Met twee vogels. Jij, en de ander-of: jij, en de Geest van liefde en draagkracht en moed om door te gaan. En wie goed kijkt ziet de opening in ons bestaand: het open graf, geloof in licht en toekomst; en de opgaande zon als het licht van Christus. Dat wensen we heel zijn bijzondere familie van harte toe.

Caroline Oosterveen

IN MEMORIAM JANNEKE FRANSEN

Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen

Of ergens al een wereld daagt

Waar mensen waardig leven mogen

En elk zijn naam in vrede draagt.

We lazten uit het boek Prediker. Voor alles is een tijd. Er zijn steeds twee tijden die bij elkaar horen. Dat leven veel tegenstellingen en keerzijdes kent heeft Janneke zeker ervaren. Maar wat ook aan de orde was, zij wist het, gedreven door haar wilskracht en liefde wel kleurrijk te maken. En natuurlijk op haar eigen tijd. Met haar Edith, haar kinderen en wie bij hen horen heeft zij geprobeerd voluit haar vleugels uit te slaan. Vast niet voor niets was het verhaal van Jonathan Livingston Seagull daarbij voor haar een eye- en vooral hartopener. Met haar opvallende en mooie blauwe ogen en met een hart op zoek naar een land waar mensen waardig leven mogen wilde ze mensen om haar heen groot maken in hun levensverhaal. Net zoals ze geloofde dat God dat bij haar wilde. En daarbij wist ze: dat kun je niet alleen. Met Edith fietste ze wat af op hun onvoorstelbaar snelle, haast vliegende "tandemfiets." Een mooi beeld voor hoe zij elkaar gedragen en terzijde hebben gestaan. In alles. Ook mensen horen bij elkaar. Genieten van de zee, Texel, de hei, de natuur, lezen, mensen en wat al niet meer.... En wat dankbaar was ze voor de zorg en nabijheid van kinderen en familie. Ik denk dat ze ook in hen een stukje hemel zag weerspiegeld. Op een kruisje uit Antwerpen is in het midden een afbeelding te zien van Jezus met weer twee mensen naast zich. Liefde verbindt. Op zoveel manieren. Denk ook aan en dochter op de bank, die van beiden de hand vasthoudt.

De foto voorop de kaart van haar overlijden is door haar zoon

gemaakt, op de hei. Op verrassende wijze lijkt het net de zee. En of de zon als een hart erin weerspiegeld wordt. Dat gebeurde in het leven van Janneke, maakte het alle samen zijn waard. Maar ze gunde een ieder datzelfde. Liefde, van God en mensen. Dat wensen wij een ieder met haar mee.

Caroline Oosterveen

IN MEMORIAM GUUS DATEMA

Verdriet was er veel in haar bestaan. Al jong verloor zij haar man. En later haar zoon Pieter Jan. Dat beneemt je letterlijk de adem. Laagjes in jezelf sluiten zich toe. Het is niet gemakkelijk om bij je diepste zelf te (durven) komen. Hoe dapper is het dan, om toch op zoek te gaan naar wat je staande houdt, die kracht te zoeken die er ook is. En die zich in het leven van Guus uitte in veel zorgen, soms zelfs te bezorgd, want je kent de breekbaarheid...., zeer actief in de kerk en inloop, op reis met voortrekster Heiltje, leren mailen en contact met kleindochters.

Als het mistig wordt

En als ik ga dwalen

Mag ik dan bij jou?

Als ik onrustig ben

Omdat ik alles kwijt ben

Mag ik dan bij jou?

Woorden uit het lied *Dementie*. Dat roept meteen al een wereld op van steeds kleiner wordend leven. En dat hebben zij en de mensen om haar heen met verdriet en veel onmacht mee moeten maken. In de dienst hebben we dat verbeeld met de matroesjka. Een kleindochter herinnerde zich dat zij vroeger bij haar oma daar graag mee speelde. Steeds weer benieuwd wat eronder zit. Maar ziekte en vergeten laat je als het ware steeds een jas uitdoen. Tot een kwetsbare ziel overblijft. Onontkoombare opgeslotenheid. Die diepte moest worden doorgedaan. De kern van psalm 139, *Gij, die mij kent zoals ik ben*, werd gezocht als houvast. Die hebben we in de dienst ook hardop gelezen. Mag ik dan bij jou? Ja. Toch. Voelbaar werd dat in telkens weer nieuwe en anders ingevulde kringen om haar heen, die ruimte boden. Zoon Andries die onvermoeibaar haar hand vasthield en troost bood. Dochter Tineke, die de duidelijke woorden van afscheid mocht horen, als een geschenk. Andere familie, zorgende mensen op de Pleinen, buurvrouwen die trouw kwamen, en zongen....En ook het vertrouwen dat je als mens gekend bent in Gods liefde. Opbouw van een matroesjka?....

Ieder familielid heeft één poppetje van de matroesjka; want het mooiste is toch dat je weet dat jouw wereld met die van de ander verbonden is. En de lucht, de tussenruimte, de adem die je nodig hebt is eromheen. Dat een ieder dat in haar of zijn leven ervaren mag. En tot slot: hoe mooi haar naam: Guurtje: levende onder goddelijke bescherming.

Caroline Oosterveen

UIT DE WIJK

Op 10 februari is er weer een special Sunday, met als thema: tegeltjeswijsheden.... Kitscherige wandtegels met spreuken mogen weer, want ze zijn zo 'lekker fout'. Maar vroeger was het bittere ernst met die tegeltjes. De wijsheden erop moesten ons herinneren aan belangrijke waarden als wellevendheid en vroomheid. Welke wijsheid hebben wij nu in pacht? Misschien heeft u een spreuk, wijsheid die u aanspreekt en wilt u er in de dienst op 10 februari iets over vertellen.

Dat zou erg leuk zijn!! Geef uw idee telefonisch, persoonlijk of per mail dan door aan Caroline Oosterveen, liefst in deze week. carolineoosterveen@gmail.com

Na een geweldige middag vanuit 'Bespreek Het Samen' met gedichten van en door ds. Carel ter Linden geef ik u graag een gedicht door uit zijn bundel:

Om een zin.

Jij

Geen mens heeft ooit gezien

zijn eigen gezicht, jij kent

mij beter dan ikzelf, jouw ogen

doorzien mij, hebben mij gewogen:

lachspiegeltjes die al mijn doen

bevestigen, ontraden of gedogen.

Jij spiegel, die mijn werkelijkheid

*verdubbelt, mijn geweten bent.
die ik ontwijk, aan wie ik hecht,
wie ik mijn leven openleg,
ik bid je, lief, dat je mij steeds
genadig de waarheid zegt.*

*Vrede en alle goeds,
Caroline Oosterveen*

UIT DE WIJKKERKENRAAD

Op 8 januari kwam de kerkenraad van de Noorderwijk bijeen. Wim den Ouden opende de vergadering met een eigen tekst: "Een gelukkig Nieuwjaar, ook voor de kerk?"

We namen afscheid van Jan Klok als lid van de kerkenraad. Wim memoreerde zijn grote verdiensten voor de wijk en in het bijzonder voor de diaconale activiteiten van de wijk. Hij sprak de hoop uit, dat Jan ook in de toekomst in staat zal zijn om een bijdrage hieraan te blijven leveren. Frits Dimmendaal was als gast aanwezig. Hij zal op 13 januari worden bevestigd als diaken in de Noorderwijk. Gesproken werd onder meer over de Diaconale Raad; Perspectief '28; Privacystatement; Promotie Aktie kerkbalans. Op 25 januari zal er een avond voor de vrijwilligers in de wijk worden georganiseerd. De vergadering werd besloten met "De geloofsbelijdenis" van Leo Tolstoj.

Tijmen Apeldoorn

ONTVANGEN

Via dhr. Sander v. Voorst € 12,50 ontvangen voor het bloemenbusje.

Namens de commissie hartelijk dank.

HARSKAMP GEREFORMEERD

Beatrixlaan 2
www.gereformeerdekerkharskamp.nl
Beatrixlaan 2
www.gereformeerdekerkharskamp.nl

Predikant:

Ds. T. Volgenant -Beima
Hulkestein 51
7339AW Apeldoorn
Tel.: 055-5331731
E-mail: predikant@gereformeerdekerkharskamp.nl

Scriba:

Dhr. J. van de Hoef
Apeldoornseweg 73
6731 SB Otterlo
Tel.: 591252 (na 18.00 uur)
Email: scriba@gereformeerdekerkharskamp.nl

WIJK

Het is inmiddels al weer drie weken geleden dat het vorige kerkblad bij u in de bus viel, dus de hoogste tijd om u weer te informeren over het wel en wee in onze wijk. Ook nu weer verdrietige gebeurtenissen binnen families in onze wijk. Op 5 januari overleed, toch vrij onverwacht, mevrouw Hols, (schoon)moeder van Dick en Willy Hols op 86-jarige leeftijd. Op 9 januari overleed Mary, dochter van mevrouw Jacobsen, ze was al een heel lange tijd ziek, ze mocht slechts 61 jaar worden. Wij wensen Dick en Willy en mevrouw Jacobsen veel sterkte en wij vragen onze Heer of Hij hen in het bijzonder nabij wil zijn.

Dhr. P. Rap moest in het ziekenhuis worden opgenomen, wij wensen u veel sterkte toe samen met hen die om u heen staan. Zojuist kreeg ik het bericht dat ook Bas Broekhuizen in het ziekenhuis is opgenomen. Bas, Erica en de kinderen, ook jullie veel sterkte

gewenst en van harte beterschap.

Bij meerdere leden van onze wijk is nog steeds onverminderd zorg, verdriet en spanning, we kennen de namen, laten we ook hen in onze gebeden voor de Heer brengen.

In de afgelopen weken mochten we de volgende nieuwe leden binnen onze wijk verwelkomen: Dhr. en mw. Labots, familie Bet-tink, dhr. Groeneveld en dhr. Brunekeef. U allen een hartelijk welkom namens alle leden van onze wijk en wij hopen van harte dat u zich spoedig bij ons thuis zult voelen. In het kader van de huidige privacy wetgeving worden geen overige gegevens vermeld.

*Met een hartelijke groet,
Jan van de Hoef*

HALLO JONGENS EN MEISJES

3 februari – Mordechai en Haman

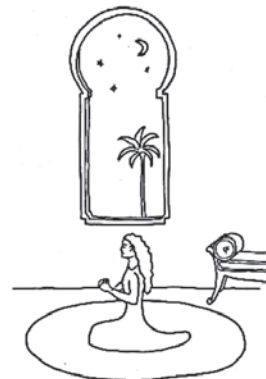

Mordechai, de pleegvader van Koningin Ester, is in het kasteel van de koning. Daar hoort hij twee lijfwachten praten. Ze zijn een plan aan het smeden. Ze willen de koning ombrengen. Hier kan Mordechai natuurlijk niet zijn mond over houden en gaat het meteen aan zijn dochter Koningin Ester vertellen. Die het weer aan de koning vertelt. De koning zet gelijk een onderzoek in. De twee lijfwachten worden opge-

pakt en gedood.

Een aantal maanden later krijgt Haman een hoge functie in het paleis. In de wet staat: Ziet u de koning of een andere hoge geleerde kniel of buig voor hem. Iedereen deed dit netjes behalve Mordechai. Hij weigerde. Na een tijdje gingen de functionarissen naar Haman en vertelde hem over de weigering. Haman werd woest en besloot om Mordechai te laten vermoorden. Maar toen hij hoorde dat Mordechai een Jood is, was dat niet genoeg. Hij bedenkt een plan. Haman krijgt het voor elkaar dat hij namens de koning een bevel mag uitgeven dat in elke provincie van de koning op de 13e adar (dat is in die tijd de twaalfde maand) iedere jood moet worden gedood. Mordechai wordt niet beloofd door de koning voor zijn goede daad, maar God is blij en dankbaar ervoor. Hij vergeet het nooit. En Haman denkt alleen aan zichzelf. Niemand mag hem in de weg staan. Dus bedenkt hij een vreselijk plan, omdat hij een hekel heeft aan de Israëlieten. Goed en kwaad staan tegenover elkaar. En wie van de twee zal winnen? Je zou denken: Haman, maar God is er ook nog. Hij belooft het goede en beschermt wie Hem trouw is.

10 februari – Ester moet haar volk redden

Als een schip in nood is, kan het een S.O.S.-signaal uitzenden. Ieder schip in de buurt is dan verplicht te helpen, want er dreigt levensgevaar. De mensen redden is het belangrijkste, hoe gevaarlijk het ook is. Mordechai stuurt een S.O.S.-boodschap naar Ester, want Ester lijkt de enige die iets kan doen. Toen Mordechai hoorde van het bevel van Haman scheurde hij zijn kleren en deed een rouwkleed aan. Zo liep hij door de stad terwijl hij luid klaagde samen met andere Joden. De dienaren

van Ester vertelden aan Ester wat er op straat gebeurde. Ze schrikt hevig en stuurt een dienaar naar Mordechai om te vragen waarom hij zich zo gedraagt. De dienaar gaat op pad en Mordechai legt hem het hele verhaal uit. Ook zei Mordechai: 'Verzoek haar met klem naar de koning te gaan. Ze moet voor haar volk opkomen.' Maar Ester zag dit niet zo zitten. 'Iedereen weet dat er maar één wet geldt voor iemand die onaangekondigd naar de koning gaat. Die wordt ter dood gebracht.' zei ze. Maar Mordechai, die haar antwoord gehoord had van haar dienaar, zei: 'Als je nu niet je mond open doet komen wij om en ik ben bang dat jij daar ook niet aan onderuit komt, ook al woon je in een koninklijk paleis. Misschien is dit wel Gods plan. Toen liet Ester het volgende antwoord aan Mordechai geven: 'Roep alle Joden bij elkaar en vast

voor mij: eet niet en drink niet, overdag niet en 's nachts niet, drie dagen lang. Ook ik zal op die manier vasten met mijn dienaresen. En na die drie dagen zal ik naar de koning gaan, al is dat tegen de wet en moet ik misschien omkomen.' Mordechai ging op weg en deed wat Ester hem had opgedragen.

17 februari – Ester gaat naar de koning

Na drie dagen ging Ester naar de koning. Ester hield een beetje afstand. Toen vroeg de koning aan Ester: 'Wat is er, koningin Ester? Wat is uw wens? Al was het de helft van mijn rijk, het zal u gegeven worden.' Ester antwoordde: 'Als u het goed vindt, wil ik graag dat u vandaag samen met Haman bij mij komt eten.' De koning vond dit goed en liet Haman komen om samen bij Ester aan het feestmaal te gaan. Tijdens het eten vroeg de koning aan Ester:

'Wat wilt u vragen? Wat is uw wens? Het zal u gegeven worden.' En Ester antwoordde: 'Als ik mag vragen wat ik wil, omdat u het laat uitkomen. Dan wil ik graag morgen nog een keer met u en Haman samen eten.' Haman ging vrolijk naar huis, want morgen mocht hij nog een keer eten met de koning en Ester. Maar toen kwam hij Mordechai tegen en die boog en knielde niet voor hem. Haman werd woest, maar liet dit niet merken. Thuis gekomen vertelde hij aan zijn vrienden vrouw over het geweldige feestmaal en dat hij morgen nog een keer naar het paleis mocht komen voor nog een feestmaal. Maar zei hij: 'Dit betekent allemaal niets voor mij zolang ik Mordechai nog levend zie.' Samen bedenken ze een plan. Voordat hij morgen met de koning en Ester aan tafel gaat moet Mordechai worden opgehangen. Maar die nacht kan de koning niet slapen. Hij laat zich voorlezen uit een boek waar alle belangrijke gebeurtenissen in staan. Zo ook het verhaal van Mordechai die de koning had gewaarschuwd voor de moordplannen voor de moordplannen van zijn lijfwachten. 'Welke onderscheiding heeft Mordechai daar voor gekregen?' vroeg de koning. 'Niets' zeiden zijn kamerdiensers. Op dat moment was Haman net in het hof om zijn plan aan de koning voor te leggen. De koning riep hem bij hem en vroeg: 'Wat moet er gedaan worden als de koning iemand eer wil bewijzen?' Haman dacht dat dit over hem ging en bedacht iets leuks. 'Op een paard in een mooie mantel moet hij worden rondgereden door de stad.' 'Oké', zegt de koning, 'doe dit met Mordechai precies zoals je hebt gezegd.' Haman deed het, maar dit was natuurlijk niet zijn plan. Zo wordt Mordechai op het nippertje gered. Wat hij deed voor de koning wordt niet vergeten en hij wordt gered door God. De Heer blijft zijn kinderen trouw.

Groetjes, Mirjam Rap

ROOSTER OPPAS EN KINDERNEVENDIENST:

03-02 Erica en Hennie
10-02 Gonnien en Anne
17-02 Elly en Mark
24-02 Marike en Alice

WIJKGEMEENTE BEATRIXKERK

Beatrixlaan 54 te Ede
www.beatrixkerk.nl

Kerkdiensten op internet

De kerkdiensten in de Beatrixkerk zijn iedere zondag live via www.beatrixkerk.nl te volgen

De diensten kunnen ook later bekeken worden.

Predikant

Ds. T. P. de Jong
Proosdijweg 33 6714AK Ede
Telnr 309191
e-mail tpdejong@beatrixkerk.nl

Pastoraal werker

drs. N.A. Hakkenberg, Geerestein 36, 6714 DL Ede, tel. 0318 300833, e-mail nhakkenberg@beatrixkerk.nl

Scriba:

Johan Huizinga Edendreef 61 tel 638832
e-mail: scriba@beatrixkerk.nl

Meldpunt Coördinatie Pastoraat

Breus Versteeg 0318 - 63 43 38
Janny Westmaas 0318 - 62 52 68 06-30301174
Het centrale emailadres is: pastoraat@beatrixkerk.nl

Wijkpenningmeester:

A.W. van der Meer, Artemislaan 17, 6713 HS Ede, tel. 59 07 74
e-mail: wijkpenningmeester@beatrixkerk.nl

Wijkkas

Rekeningnummer NL83 RABO 0126 9886 33
t.n.v. Wijkkas Beatrixkerk te Ede

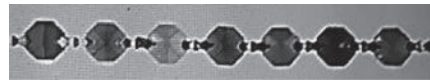
Coördinator autodienst:

D. Peters, Nijverheidplein 20, tel. 64 66 48

Redactie Wijkbrief:

P.J. Westmaas, Hogerhorst 55, 6714 LB Ede, tel. 62 52 68
e-mail: wijkbrief@beatrixkerk.nl

In memoriam Jan Klein

Al bij een eerste ontmoeting voel je in deze familie een warm welkom en een

openheid om te delen wat in je leeft. Ieder op eigen wijze, maar juist daarin zo veelkleurig oplichtend. Geen wonder (of juist wel) dat het in de afscheidsdienst mocht gaan over de liefde. Zonder liefde wordt alles op den duur ontdaan van kleur, zwart wit of grijs en grijs.... Met de eenvoud van liefde voel je dat je veel voor elkaar kunt betekenen. De spil en pater familias in dit alles was zeker ook Jan Klein. Een zorgzame vader, die zijn vrouw en kinderen in alles steunde. Alles kon en mocht, als het maar was met eerbied voor alles, niet materialistisch, niet op de voorgrond, maar wel betrokken en rechtvaardig. Zijn passie voor het maken van kaas vereiste heel nauwkeurig werk, inzicht in juiste tijd en temperatuur, een beschermlaag vormen....die kunst verstond hij ook bij mensen. En als opa wist hij daarom vaak als eerste wat leefde in harten van kleinkinderen....

Het is ook een kunst om van hobbels mogelijkheden te maken. Binnen de familie werd wel gezegd: elke hobbel kan een opstapje zijn....Dat zou wel eens te maken kunnen hebben met de weg die Jezus wijst, die van de liefde. We lazen erover in 1 Corinthiërs 13. De liefde wordt daar geschetst als een weg die nog verder omhoog wijst: een opstap naar het ontdekken van liefde. In Gods liefde mag jouw leven zich ontvouwen. Gods gevende liefde. Geven is uiteenbreken:

Rood - de liefde is de meeste. Wat een grondtoon van Gods liefde. Weerspiegeld in Jan Klein en in wie na hem komt.

Oranje - warmte voor iedereen die op zijn weg kwam en verdriet of ziekte kende

Geel (als een kaas)....het licht van de zon, van Christus. Voor ieder land, ieder mens, elk geloof.

Groen - kleur van hoop, Jan's inzet van rentmeesterschap over deze aarde, het belang van een bewuste omgang met Gods goede schepping.

Blauw - kleur van Gods trouw, de nabijheid van de hemel, in tranen. Er zijn. De lucht zuiver houden.

Indigo - een mengkleur van het paars van lijden en het wit van licht. Als in het leven veel door elkaar loopt: zoek balans en evenwicht, bij God en bij elkaar.

Violet - kleur van inkeer, bezinning en afscheid. Een diep indrin-

gende kleur, omdat je je ogen niet sluit voor hobbels en onmacht. Maar juist door die aan te gaan zo het leven lichter maken. Dat deed Jan Klein, in geloof en vertrouwen. We staken de 7 gekleurde kaarsen aan.

Dat mogen alle "Kleinkinderen" op hun eigen wijze doen...nee, dat doen ze al. Het waren mooie herinneringsverhalen, geweldige musici, een prachtig koortje over de Goede Herder, mensen die de kunst van verbondenheid verstaan. Dat de liefde van Christus jullie moge bewaren en beschermen.

Caroline Oosterveen

VANAF PROOSDA BEATITUDINUM

Volgende week is een feestelijke dag... Ik zie er naar uit; de in-trede van nieuwe collega ds. Agnes Gilles. Het is fijn dat het team dan eindelijk weer compleet is. Toch is het gelukkig niet zo dat een kerk pas kan 'draaien' als er dominees zijn. In de opleiding die ik nu volg ben ik nu al een poosje geboeid door de gedachte dat je als dominee zelfs een remmende functie kunt hebben. Het zou kunnen dat ik daar mijn 'eindartikeltje' te zijner tijd aan ga wijden. Helemaal hier in het protestantse Veluwe waar een bepaalde dominee-cultuur is ontstaan, zou dat best eens het geval kunnen zijn. Reden te meer waarom ik blij ben met het bezinningsproces wat iets van de hele gemeente is. Aangemoedigd door boeiende vragen die de stagiairs in de gemeente neerleggen, gecombineerd met de kerkenraden-dag pas op het seminarie zie ik uit naar de gemeente-avond op 14 februari. 'k Hoop u en jou daar te spreken!

ds. Theo Pieter de Jong

P.S. Enkele memoria hadden eerder geplaatst moeten worden. Door allerlei omstandigheden is dat niet gebeurd. Daarom hierbij alsnog.

In memoriam Maria Gosina Visser- Haffmans Bussum 15 mei 1920 – Ede, 19 november 2018

Op 26 november hebben wij Riet bij haar man begraven in Honselaarsdijk. Haar kinderen herdachten hun moeder in het midden van de gemeente als een actieve, sterke, vrolijke en levenslustige vrouw. Riet heeft geen makkelijk leven gehad. Als jonge vrouw trouwde Riet met de liefde van haar leven, die predikant in Balkbrug was. Na een beroep van de Gereformeerde Kerk aldaar verhuizen ze Honselaarsdijk waar het gezin opgroeit. Nadat haar man op kerstavond daar komt te overlijden aan een hartinfarct verhuist Riet met de kinderen terug naar Ede. Hier is zij altijd blijven wonen en heeft nog vele goede, gelukkige jaren gehad. Het ziek zijn en de vroege dood van één van haar kinderen is een zwarte bladzijde uit haar leven geweest. Toch heeft ze zich op het laatst ook nog met zijn overlijden kunnen verzoenen en mocht zij getroost en op de gezegende leeftijd van 98 jaar sterven. God geve dat de gedachtenis aan Riet tot zegen mag zijn.

In memoriam Jan Cornelis de Jong Asperen, 18 april 1930 – Ede, 1 december 2018

Terwijl de kerk zich in de advent voorbereidde op de geboorte van Jezus Christus, de Zoon van God, stonden wij stil bij het overlijden van Jan de Jong. Jan mocht 88 jaar worden. Bij zijn uitvaart op 7 december zongen wij daarom 'nu daagt het in het oosten'. Dat het in het oosten reeds daagt, en de komst van de Trooster met dat morgenrood wordt aangekondigd sprak in deze dienst een treffende taal. Dekinderen en kleinkinderen herdachten hun vader en (over)opa op liefdevolle wijze. Jan heeft aan de zijde van zijn geliefde Rie een goed leven gehad. In de laatste jaren was er steeds zorg om zijn gezondheid. Zijn familie was van groot belang van Jan, het meest genoot hij van het samenzijn met zijn gezin.

De kerk en het geloof speelden een grote rol in zijn leven. In zijn uitvaartdienst stonden we stil bij de woorden van de trouwtekst uit 1953, 'dit gebied Ik u, dat gij elkander liefhebt'. Geloof moet blijken uit werken en daden, daar was Jan heilig van overtuigd. Geloof zonder werken is dood, en geloof blijkt uit liefde en het doen van recht en gerechtigheid. Wij hebben lief, omdat God ons het eerst heeft liefgehad. In die liefde mag Jan nu rusten – en in die leven mogen wij ook verder. God sterke zijn vrouw en heel de familie, en geve dat de gedachtenis aan Jan tot zegen mag zijn.

In memoriam Maria Johanna de Heer-Radsma Haarlem, 22 maart 1925 – Ede, 1 januari 2019

Op de derde dag van Epifanie, op 8 januari, hebben wij Marjo op 93-jarige leeftijd moeten begraven na een dienst van woord en gebed in de Beatrixkerk. Marjo was door veel mensen geliefd, binnen en buiten de gemeente die Marjo trouw bleven bezoeken. Ook haar laatste jaren in de Klinkenberg, waarin haar leven steeds kleiner werd, maakte zij nog nieuwe vrienden. Haar kinderen en kleinkinderen gedachten hun moeder en (over)oma met liefde. Na het overlijden van haar man in 2001 heeft Marjo nog een goed leven gehad en kwam er weer meer ruimte om er op uit te gaan en dingen te ondernemen. In de rouwdienst zongen we het lied wat Marjo voor de rouwkaart had uitgekozen, lied 917, vers 6 Ik ben het, zegt Gij dan. Kom maar met Mij mee naar de overkant. Wees maar niet bang, zegt Gij, hier is mijn hand. We lazen daarom het gedeelte uit Markus 4, over Christus die met de leerlingen meevaart naar de overkant. Dwars door de stormen heen. Ook met Marjo wilde Hij zo een leven lang oversteken. Voor Marjo was dit geloof erg belangrijk en troostrijk. We wensen de kinderen en elkaar de troost toe van die God die verschenen is om méé te gaan, een leven lang. Geve God dat de gedachtenis aan Marjo de Heer tot zegen mag zijn.

In memoriam Maria Pieternella Zegers Terneuzen, 1 januari 1944 – Ede, 17 januari 2019

Op 23 januari hebben wij na een dienst van Woord en gebed Riet Zegers op 75jarige leeftijd begraven op de natuurbegraafplaats in Hoog-Soeren. In de dienst stonden we stil bij de woorden uit Fillipenzen 4. Een bijbelgedeelte vol praktische adviezen en richtlijnen voor dit leven. Als onderwijzeres heeft Riet jarenlang les mogen geven aan kinderen om wie zij veel gaf. Ook de kerk en het geloof waren voor Riet van belang, waarbij ze dan ook graag nadacht over liturgie en symboliek. Vol respect en liefde waren de woorden die haar naaste familie over haar sprak, die jarenlang mantelzorger van Riet waren, nadat haar ziekte haar wereld steeds kleiner maakte. Toch bleef zij trouw bezocht worden. In haar gezond zijn, in haar ziek zijn, in haar leven en in haar sterven; 'de Heer is nabij' – zo klonken de woorden uit de Fillipenzenbrief. Moge de nabijheid van die Heer allen sterken die Riet missen zullen. Geve God dat de gedachtenis aan Riet tot zegen zal zijn.

VAN EDE NAAR LONDEN EN WEER TERUG (2)

In november 2018 ben ik in het kader van mijn Missionaire Specialisatie met 17 collega's vier dagen in Londen. In een aantal artikelen doe ik verslag van deze reis, de vragen die het bij mij oppriep en de indrukken die ik er op deed. Na ons bezoek aan de St. James Clerkenwell Church waar we het verhaal horen van hoe de oude kwijnende wijk weer was gaan bloeien, bezoeken we de prachtige Evensong in de St. Pauls. Jammer dat er geen blaadjes waren zodat we konden meezingen, zelfs niet met de hymns... Wel 'stoer' dat er een koorbank gereserveerd was voor de 'Dutch pastors'. De Evensong als missionair gebeuren... Prachtig dat die eeuwenoude liturgie nog steeds blijkbaar missionaire kracht bezit. Het was een bevestiging van mijn overtuiging dat dit in Ede ook zinvol is. Niet praten, niet discussiëren... maar je laten meenemen in aanbidding tot God op een schone manier. Esthetiek als uiting van God Zelf... zoiets... De groepsgrootte draagt er deze dagen ondertussen gewoon aan bij dat ik zo'n beetje alle deelnemende collega's wel een poosje spreek, wandelend of deinend in een metro ofzo... Waardevol...! Terug in het Highbury Centre hebben we nog een gesprek met Simon Peters. Verrassend genoeg begint hij zijn verhaal in het Nederlands. Simon vertelt dat hij ooit nog een poos in Nederland gestudeerd heeft, zowaar onder andere in Groningen... ! Tegenwoordig werkt hij bij de United Reformed Church, met name aan het 'Walking the Way'- program. De kring is te groot, ik pas er niet meer goed bij, dus ik kom op een soort tweede rij te zitten. Daar vecht ik gapend en met de moed der wanhoop tegen de slaap... Zodra het verhaal afgelopen is ben ik geloof ik als eerste boven... Op zaterdag 17 november bezoeken we 's morgens de Fullham United Reformed Church. Tim Reith heet ons daar van harte welkom in een kleine, niet eens zo mooie kerk. Maar wat een prachtige dingen zijn daar gebeurd en gebeuren er nog. De relatief 'hoge drempel' is bijzonder. De gemeente heeft geen overspannen groei-doelen, maar wil ernst maken met de navolging van Christus in alle delen. Niet het zo breed mogelijk en aantrekkelijk mogelijk zijn is het hoogste doel, maar Christus na te volgen. De

gemeente was op sterven na dood – met een hoogbejaarde kerkenraad. Eén van de eerste punten die daarom aangepakt werden was ook jongere generaties weer betrekken bij het leiding geven, besturen van deze gemeente.

Vraag die bij mij opkwam tijdens dit bezoek: In welke zin heeft de rol van de voorganger een remmende werking in het gezond maken en gezond zijn van een gemeente? “Wij doen ons ding, maar dingen over God en de Bijbel zeggen – daarvoor moet je bij de dominee zijn...” Ieder gemeentelid moet eigenlijk in staat zijn om als er iemand aanbelt die meer van God, Jezus, de Heilige Geest, het geloof te weten wil komen, daar iets over uit te leggen... Dát is cruciaal en essentieel in het zijn van een gezonde gemeente. Ironisch toch, dat het ‘bezi’ van een dominee gemeenteleden zélf dus eigenlijk lui maakt als het gaat over geloofsoverdracht. Intrigerend is wat we hier horen over het principe van de ‘Missional Monday’. De kerkenraad heeft afgesproken niet meer te vergaderen, maar in plaats daarvan gewoon elke maandagavond samen te komen en met elkaar te delen wat hen bezig houdt en zich gezamenlijk af te vragen wat God met al die dingen te maken heeft. En samen biddend zoeken naar waartoe God ons roept in al deze dingen die we met elkaar delen. Dit vraagt natuurlijk een hoge inzet – en zoiets kan misschien makkelijker in een kleine gemeente – maar toch... Gemiddeld zijn veel actieve gemeenteleden van ons nu toch ook wel één avond per week bezig met ‘kerk-dingen’. Zou dit dan niet een veel mooiere manier zijn om te doen en avonden opleveren die veel meer ontspannen en inspirerend zijn? En het meest ‘vruchtbaar’? Je zou dan per saldo misschien zelfs het aantal avonden kunnen terugschroeven, in plaats van dat er een activiteit ‘bij komt’. Iets om over na te denken...

Het volgende bezoek is een flink eind uit de richting. Prachtige locatie, op het oude terrein van Arsenal. De oude wapen & kanonnenfabrieken, en haventerreinen. Hier zijn Rev. Sally en Rev. Andrew Willett voor de United Reformed Church bezig met een Church-planting project ‘West Thamesmead’. Prachtig, zo basic. Het begon bij mij gelijk ook te jeuken. Boeiend lijkt me dat, om zo bij 0 te beginnen. Maar ook hard werken.

Op de vrije avond gaan we samen ergens eten – en daarna naar een Jazz-café. Jammer dat er met de reservering bij het Jazz-café iets mis gegaan is waardoor de stoelen bijna bezet zijn en een deel van de groep (bekaf..) moet staan. De meesten gaan naar huis – het is ook wel een pittig dagje geweest... In een volgend kerkblad meer!

Theo Pieter de Jong

Een complete verrassing, werd ons zondag 20-1 gebracht door mevrouw Zevenbergen. Een enorm boeket prachtige bloemen, vanwege ons 60 jarig huwelijksfeest. Al snel werd duidelijk dat het 20-1 was en nog geen 20-5 wat de officiële datum is. Maar hoe leuk is het om zomaar opeens in de feeststemming te komen. We gaan er erg van genieten en willen U allemaal heel hartelijk bedanken voor deze opmaat naar ons feest.

*Met vriendelijke groeten, .
Dik Bernhard en Thea Bernhard- de Jong*

PROT. WIJKGEMEENTE DE OPEN HOF

Hoflaan 2,
www.openhof-ede.nl

Scriba:
Scriba: B. Pluimers, Gildestraat 26, 6711 DM Ede
email: scriba@openhof-ede.nl tel.: 591029

Predikant:
Ds. Agnès Gilles
Wilhelminalaan 9, 6721 ER BENNEKOM
Tel. 06-41866969 E-mail: ds.gilles@openhof-ede.nl

Bij ernstige ziekte en overlijden:

Kunt u contact opnemen met de scriba: Betty Pluimers, 0318-591029 of 06-15686248, scriba@openhof-ede.nl

Wijkkas De Open Hof

Giften kunnen worden overgemaakt naar:
Protestantse Gemeente Ede
t.n.v. Wijkkas De Open Hof
NL62 RABO 0162 3002 12
Wijkpenningmeester J. Hiddink e-mail: jenghiddink@hetnet.nl

IN MEMORIAM NIEK VAN ZALINGE

Zondag 13 januari 2019 is overleden in de leeftijd van 74 jaar: Nicolaas Servaas (Niek) van Zalinge, echtgenoot van Hanny van Zalinge. In de Open Hof zijn er maar weinig mensen die Hanny niet kennen. Niek is wat minder bekend, maar alle trouwe oud-papierspaarders hebben waarschijnlijk toch ooit wel eens oog in oog met Niek gestaan bij de OPA container. Hij heeft heel wat dozen aangepakt. En ook is er in vroegere jaren menig kerstboom door Niek opgetuigd en voorin de Open Hof neergezet. Een man liever op de achtergrond, maar als je hem vroeg, dan was hij er. Niek werd in Engwierum, Friesland geboren. Zijn weg leidde via Lunteren, waar zijn vader de Friese bakkerij had, naar Bennekom. Daar heeft hij in het verenigingsleven (scouting) Hanny ontmoet. Niek heeft altijd administratief werk gedaan, in dienst en ook met een eigen bedrijf. Hanny en Niek kwamen in 1972 naar hun nieuwbouwhuis aan de Luynhorst 15 in de (toen) nieuwbouwwijk Veldhuizen. Ze zijn er altijd blijven wonen en daar hebben zij ieder op hun eigen terrein zich ingezet voor wijk en kerk.

Niek was al geruime tijd ziek, de laatste tijd ging het snel achteruit. In nabijheid van zijn vrouw en kinderen is hij thuis overleden. De dankdienst voor het leven van Niek heeft 19 januari plaatsgehad in de Open Hof. Dochter, zus en vriend spraken woorden vol liefde over Niek. En ook aan de hand van een Schriftwoord uit 1 Korinthe 13 dachten we na over de betekenis van liefde. De diepste zin van een mensenleven, ook dit leven van Niek, waar we nu afscheid van moesten nemen.

Niek is begraven op de begraafplaats in Ede. Daar heeft gezang 511: 7 geklonken.

*In goede machten liefderijk geborgen
verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens,
is zeker met ons elke nieuwe dag.*

In gedachten zijn we bij Hanny en de kinderen. En wensen hen heel veel sterkte.

ds. Jacqueline Dam-Oskam

Zondag 3 februari komt er een einde aan een vrij lang ‘herderloos’ tijdperk. Tenminste een vaste eigen predikant. Op die zondagmorgen mag ik als consulent ds. Agnès Gilles uit Bennekom aan de wijkgemeente Open Hof van de Protestantse Gemeente Ede verbinden. Aan deze feestelijke dienst zal de cantorij haar medewerking verlenen. Graag tot dan! En ik wens ds. Gilles een hele goede, fijne en gezegende tijd toe in en rondom de Open Hof!

ds. H.J. (Jan) Oortgiesen, consulent

Onderstaande kopij is door een misverstand niet opgenomen in het vorige kerkblad, daarom plaatsen we het nu. De kopij met betrekking tot de wijkkerkenraadsvergadering 7-1-19 e.a. is nieuw!

VANUIT DE WIJKKERKENRAAD

Namens de wijkkerkenraad wil ik iedereen die heeft meegewerkt aan de kerstdiensten van harte bedanken; De dames en kinderen van de kerstmusical; Wat hebben jullie een mooie boodschap gebracht over vrede; Dank aan de predikanten, organisten, cantorij, hulpkoster, beameraars, collectanten, voor het mooie bloemstuk en nog zoveel meer mensen voor en achter de schermen. Met elkaar hebben we als gemeente mooie diensten mogen hebben dankzij de inzet van velen.

Een nieuw jaar is aangebroken, met voor ons als wijkgemeente op 3 februari een nieuwe predikant. Wij als wijkkerkenraad kijken erg uit naar de samenwerking met ds. Agnès Gilles en hebben er alle vertrouwen in om dat samen met u als wijkgemeenteleden te mogen doen.

In februari vinden er onder andere kennismakingsavonden plaats met ds. Agnès Gilles. Ook gebruikt Agnès de maand februari om vergaderingen bij te wonen en kennis te maken met de leden van de wijkkerkenraad en voorzitters van de diverse werkgroepen.

WIJKKERKENRAADSVERGADERING 3 DECEMBER 2018

De voorzitter opent de avond met het lezen van Spreuken 3: 1-10 en gaat voor in gebed.

De intrededienst van ds. Agnès Gilles wordt uitgebreid besproken. Het vervolg van de gemeenteeavond is op 27 maart a.s. Meer informatie volgt t.z.t. Ds. Hans Breunese doet uitgebreid verslag van zijn contacten met de middengroep. De wijkkerkenraad heeft veel vacatures. Er worden diverse gemeenteleden benaderd om een vacature te vervullen. Wat zou het mooi zijn om als de nieuwe predikant komt, er een voltallige wijkkerkenraad is om met elkaar weer verder te bouwen aan onze Open Hof gemeente.

Het preekrooster voor 2019 hebben Agnès en Betty ingevuld. Betty heeft deze taak overgenomen van John Biermans. John blijft tot 3 februari 2019 de contacten onderhouden met de gastpredikanten.

Onze organist, Lucie Viet, heeft aangegeven per 1 februari 2019 te stoppen met haar diensten als organist. Wij bedanken haar op 27 januari a.s. als zij voor het laatst speelt tijdens een dienst. Voorlopig is Nico van Reenen haar vervanger. Vanuit de werkgroep pastoraat worden er kerstattenties rondgebracht naar de gemeenteleden en de diaconie verzorgt een aantal kerstpakketten voor de minderbedeelden onder ons. Vanuit het jeugdwerk zijn vragen over de aankleding van de jeugdruimte nu deze ook gebruikt wordt door het Toon Hermans Huis. De gift van € 500,- uit de nalatenschap van de heer Ben Overbeeke wordt besteed aan een tv en chromecast. Als er geld overblijft worden er nog zitzakken gekocht voor de jeugdruimte. Er wordt onderzocht of er ook tv-opnames gemaakt kunnen worden tijdens de diensten in de kerk, zodat de luisteraar thuis voortaan ook beelden heeft van onze gemeente. Een mooi initiatief dat we als wijkkerkenraad van harte toejuichen. Onze diaken, Gert van der Linde sluit de vergadering met een artikel over Gods Liefde. De volgende vergadering van de wijkkerkenraad is op 7 januari 2019.

De wijkkerkenraad wenst u een mooi, liefdevol en gezegend 2019!

VERANTWOORDING

Op de valreep van het oude jaar zijn er nog twee mooie giften ontvangen ten gunste van de wijkkas, De gulde gevers van € 100,- en € 275,- heel hartelijk bedankt

WIJKKERKENRAADSVERGADERING 7 JANUARI 2019

De voorzitter opent met een welkom voor ons nieuwe kerkenraadslid Teun Hoogerwerf. Fijn dat er altijd weer mensen in onze gemeente zijn die een ambt willen vervullen. Deze avond nemen we ook afscheid van een kerkenraadslid, te weten Gerry den Boggende. Heel veel dank voor alles wat je voor de wijkkerkenraad en onze gemeente gedaan hebt.

Deze avond wordt er uitgebreid gesproken over de intrededienst van ds. Agnès Gilles. Elk gemeentelid krijgt een persoonlijke uitnodiging voor deze feestelijke dienst.

De mogelijkheden voor tv-opnames in de kerk worden onderzocht, zo ook het kostenplaatje natuurlijk. De wijkkerkenraad ondersteunt dit initiatief van harte. De ouderlingen maken een voorstel met betrekking tot het kennismaken met Agnès. Meer informatie in dit kerkblad en Kijk op de Wijk

VERANTWOORDING

Tijdens een huisbezoek mocht ds. Hans Breunese € 20, = ontvangen voor de wijkkas. Via de penningmeester van de wijkkas mochten we € 50, = ontvangen voor de wijkkas. Beide gevers hartelijk bedankt.

AFSCHEID EN VAKANTIE DS. HANS BREUNESE

Zondag 24 maart a.s. gaat ds. Hans Breunese voor in onze wijkgemeente. Dit wordt een soort 'afscheidsdienst'. Helemaal afscheid nemen doet hij niet want verderop in 2019 zal Hans nog 2x een dienst verzorgen.

Echter, met de komst van onze nieuwe predikant ds. Agnès Gilles, loopt het contract van Hans als hulpdienst predikant af op 1 maart a.s. Vanaf 1 augustus 2017 heeft Hans met ons als moderamen en wijkkerkenraad meegedacht, en samen met Jan Oortgiesen ons begeleid. Ook had hij een luisterend oor en ondersteunde wijkkerkenraadsleden in persoonlijke gesprekken. Hij dacht mee bij de Werkgroep Vieringen. Hij heeft vele gesprekken gevoerd

met de 'middengroep' van gemeenteleden van de Open Hof. Hans heeft samen met Jacqueline Dam het pastoraat t/m juni 2018 verzorgd. Vanaf juni 2018 heeft Hans de pastorale zorg van de gehele wijkgemeente op zich genomen in een deeltijd baan van 50%. Wij zijn Hans veel dank verschuldigd voor al het (pastorale) werk dat hij heeft verricht in onze wijkgemeente. De wijkkerkenraad heeft hier grote bewondering voor en we zijn Hans hier zeer dankbaar voor.

De komende periode van 21 januari t/m 4 maart gaat Hans samen met zijn vrouw een mooie reis maken naar Nieuw-Zeeland. Deze vakantie is midden vorig jaar met de wijkkerkenraad gecommuniceerd. Toen wisten we nog niet dat er op 3 februari a.s. een nieuwe predikant zou zijn. Als ds. Hans Breunese terugkomt van vakantie is hij bereid gevonden om ds. Agnès Gilles 'in te werken' en voor een goede pastorale overdracht van al zijn activiteiten te zorgen. Voor de periode van 21 januari tot 3 februari is ds. Jan Oortgiesen bereid gevonden om in voorkomende gevallen als vervanger op te treden.

DS. AGNÈS GILLES VAN HARTE WELKOM!

Zondag 3 februari is het voor de wijkgemeente van De Open Hof een heugelijke dag. Na een aantal moeilijke jaren weer een vaste predikant. We zijn heel dankbaar dat ds. Agnès Gilles het beroep op 16 november jl. heeft aanvaard en samen met ons als wijkkerkenraad en gemeente verder gaat bouwen aan onze mooie Open Hof gemeente waar veel 'gewoon' is doorgegaan de afgelopen jaren. Iets waar we als gemeente trots op mogen zijn. Samen met Agnès gaan we dit verder uitbouwen. Ook Agnès vindt het heel fijn om in onze gemeente aan het werk te gaan. Na 12 jaar Brinkstraat Kerk te Bennenkom nu voor haar De Open Hof. Andere plaats, andere gemeente en omgeving.

Ds. Agnès Gilles zal zondag 3 februari verbonden worden aan onze gemeente door onze consulent ds. Jan Oortgiesen. Aanvang 10.00 uur. Gezien de te verwachte drukte adviseren wij u om op tijd te komen. In de kerkzaal zijn een aantal gereserveerde plaatsen voor genodigden, met name voor familieleden van Agnès. Na de eredienst zijn er een aantal toespraken. Op verzoek van Agnès wordt dit beperkt gehouden. Daarna wordt u uitgenodigd voor een kopje koffie/thee met iets lekkers. Vervolgens is er in de Omega zaal de gelegenheid om met ds. Agnès Gilles en haar man en zoon, het glas te heffen voor een mooie toekomst samen met ons allen!

Ds. Gilles laat weten dat u vanaf maandag 4 februari altijd direct contact (via mail of telefoon) met haar kunt opnemen mocht daar aanleiding voor zijn. Wanneer ze de telefoon niet kan opnemen, wilt u dan uw naam en telefoonnummer op haar voicemail inspreken? Dan belt zij u zo spoedig mogelijk terug.

KENNISMAKING MET ONZE NIEUWE PREDIKANT

Vanuit de wijkkerkenraad organiseren wij kennismakingsbijeenkomsten met onze nieuwe predikant, dominee Agnès Gilles. We hebben voor elke wijk een avond gepland. Als u niet op de avond van de eigen wijk kunt komen, mag u zich uiteraard ook aanmelden voor een andere avond. Voor degenen die liever overdag komen, zijn drie ochtenden ingeroosterd, die niet wijkgebonden zijn. Per ochtend/avond gaan we uit van ongeveer 15 deelnemers. De bijeenkomsten zijn in de Open Hof en duren ongeveer 1½ uur. Op de ochtenden starten we om 10.30 uur en 's avonds om 20.00 uur. Deelnemers kunnen zich via de mail aanmelden bij Betty Pluimers scribe@openhof-ede.nl

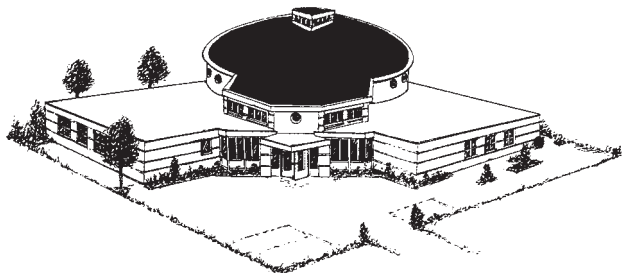
Dagdeel	Datum	Wijk
dinsdagochtend	5 feb.	Alle
donderdagavond	7 feb.	Kernhem en Lunteren
maandagochtend	11 feb.	Alle
maandagavond	11 feb.	Ede overig en Bennekom
dinsdagavond	12 feb.	Dalen en Klaphek
donderdagavond	14 feb.	Veldhuizen A, Burgem Horsten Steinen
woensdagochtend	20 feb.	Alle
woensdagavond	20 feb.	Veldhuizen B, Hoffen Beken Velden

Wilt u op de hoogte blijven van het laatste nieuws in uw wijkgemeente; ga dan eens naar onze website: www.openhof-ede.nl. of meldt u aan voor de Kijk op de Wijk; kijkopdewijk@gmail.com en

u ontvangt de wekelijkse Kijk op de Wijk in uw digitale brievenbus. Beschikt u niet over internet en u wilt toch de Kijk op de Wijk ontvangen, neem dan contact op met de scriba 0318-591029

Betty Plumers, scriba

KERKELIJK CENTRUM EMMAÛS SAMENWERKENDE KERKEN

Laan der Verenigde Naties 94, tel. 63 62 52
www.emmaus-ede.nl

Pastores:

Ds. J.P. Prenger, tel. 306943
J.A.Th.M. Lucassen, tel. 65 22 55

Secretariaat Cora:

Jan-Willem Donkers, Noël Bakerstate 27, 6716 NK Ede, donkers@emmaus-ede.nl

BIJ DE VIERINGEN

Zondag 3 februari vieren we de Maaltijd van de Heer. We lezen volgens het rooster Lucas 4: 21-30, over de profeet en zijn vaderstad en hoe ingewikkeld dat is, met als achterliggende vragen: Komen wij wel op de eerste plek? Daar hebben wij toch recht op? Ook vandaag verzorgt Erik de muziek. Zondag 10 februari heten we Loes van Laar van harte welkom! Voor het eerst sinds ze in september afscheid nam van de vrijzinnigen is ze weer in ons midden. In deze viering bespeelt Elly de piano. En in de viering van 17 februari is de maandelijks kindernevendienst.

Jan-Peter Prenger

IN GESPREK

Emmaüs communiceert traditioneel in het Kerkblad, Emmaüsnieuws, Emmaüs Week-nieuws en ook met Facebook, een mailtje, een whatsapp en mededelingen voor of achter het wachtwoord op onze eigen site (<https://emmaus-ede.nl>). Houd ze allemaal in de gaten! In de week van 18 maart houden wij weer de inspirerende huiskamerbijeenkomsten. Eén in de ochtend, één in de middag en drie avondsessies.

Het programma, de tijdstippen en de adressen worden in de februari nummers gepubliceerd.

Wees er op tijd bij en schrijf je dan meteen in.

Namens de cie.
Freek Rohn, 0318 633390

ZONDAGSE SOEP

Voor de laatste zondag van het jaar 2018 maakte Jaap Vegter een gedichtje over de maandelijks zondags soep- en broodlunch en las het tijdens de maaltijd voor.

Zondags soep
De zondags soep is zeer in trek,
het kost bijna niks, dus dat is niet gek,
Gezelligheid krijg je er gratis bij,
wat is dat voor verwennerij?
De leiding is in goede handen van Jos,
met Arie ook erbij,
goed voor je medemens zorgen
is 't motto van hen allebei.
Vandaag zijn er wel heel veel gasten
op de laatste zondag van het jaar,
vanwaar vandaag zo'n grote groep,
wat bleek?,

't was de bleekselderijsoep van Freek.

Ja, daarvan wil elk wel genieten,
en dus is iedereen erbij,

Jur, Sonja, Thea, Ellie, en Emmie
en dan nog Wim, Jolanda en Riet,
ook Jelle en Wiep ontbreken niet.

Ja, Arie weet goed hoe het hoort
begint steeds met een stichtelijk woord.

Jos laat de mensen rustig praten,
maar houdt wel alles in de gaten
dus heel veel dank voor jullie werk,
wij eten graag soep in de kerk!

ALGEMEEN

EDE FM ether FM 107,3 MHz, kabel Ziggo 93,1 MHz. Digitale radio: via Ziggo, KPN, Telfort en XS4ALL. Live en uitzending gemist via www.edefm.nl

Programma's elke maandagavond:

- 18.30 uur: **ORGELUUR**, gepresenteerd door Joop Rodenburg en Cees Kwint. Herhaling: zondag 8.30 uur.
- 19.00 uur: **KERKVENSTER**: informatie over kerkelijk en christelijk leven in Ede c.a.
Redactie: Ds. Arie Romein, Cock Walraven, Dr. Peter Blokhuis, Anton Kanis en Daan Laban. Herhaling: zondag 11.00 – 12.00 en 22.00 - 23.00 uur.
- 20.00 uur: **ZINGEND GELOVEN**. Presentatie: Arie Baanstra, Ronald de Lange, Carin Modderkolk, Maty Romein. Herhaling: zondag 10.00 en 21.00 uur.

PROGRAMMA 'KERKVENSTER' FEBRUARI 2019

- 4 FEBRUARI 2019 Interview met Marlieske Smilde over Operatie Mobilisatie. Lied van de Week: 'De Geest des Heren is op Hem.'(NLB530). Column: Frank Meijboom. Actuele berichten. Vocale en instrumentale muziek.
- 11 FEBRUARI 2019 Vraaggesprek met Wilma Terlouw over haar werk als kunstenaar. Lied van de week: 'De visser ging uit vissen.'(NLB532). Column: Wim Drost. Muzikale fragmenten. Actuele berichten.
- 18 FEBRUARI 2019 In de rubriek 'In 't Vizier' praten redactieleden over treffende lectuur van de afgelopen week inzake kerk en geloof. Lied van de Week: 'Daar komt een Man uit Nazareth.'(NLB533). Column: Geeske Telgen. Actuele berichten. Muzikale intermezzo's.
- 25 FEBRUARI 2019 Gesprek met Coline Lokhorst over De Sluntherhof te Ede. Lied van de Week: 'Hij die de blinden weer liet zien.' (NLB534). Boekbespreking door Peter Blokhuis. Actuele berichten. Muzikale fragmenten.

DIACONAAL HANDELEN IS PARTICIPEREN IN DE MISSIE VAN GOD

Hoe groter je diaconale betrokkenheid, hoe meer je je opent naar de samenleving. Bert Roor interviewde voor zijn proefschrift 'Heilzame presentie' gemeenteleden die diaconaal actief zijn, op zoek naar hun leerervaringen. "Je kunt eindeloos preken horen, het gaat erom wat je er in je leven mee doet."

Roor, docent missionaire en diaconale presentie aan de Christelijke Hogeschool Ede, promoveerde in de zomer van 2018 aan de Protestantse Theologische Universiteit.

Eerst maar even de begrippen missionair en diaconaal verhelderen.

"Missionair gaat over de deelname van christenen aan de missie

van God in de wereld. Die brede missie is gericht op verzoening, redding van de mens en de schepping. Diaconie, dienst aan de naaste en het werken aan gerechtigheid, is daar onlosmakelijk mee verbonden. Wij delen het goede nieuws, de komst van Christus en Gods koninkrijk, de oproep om met Hem te gaan leven. Diaconaal handelen hoort bij een missionaire levensstijl. In je diaconale handelen getuig je van wie God is, die omziet naar mensen.”

Moet je daarbij je geloof ter sprake brengen?

“Dat moet niet, maar het boeiende is dat trouwe betrokkenheid bij mensen vanuit het geloof ruimte schept om te spreken over de binnenkant van het leven, over het geloof. Soms is een vraag al genoeg om verdieping op gang te brengen.

Er is en wordt vaak een ideologisch debat van gemaakt. Daarbij staan de mensen die diaconaal actief zijn tegenover de mensen met een sterke missionaire drive. Voedselbank tegenover Alphacursus.

Een van mijn lijfteksten werd 1 Timoteüs 3, 13: ‘Degenen die hun dienst goed verrichten, verwerven aanzien en kunnen door hun geloof in Christus Jezus vrijuit spreken.’ Dat zie je in de praktijk: trouw en diaconale betrokkenheid leiden tot geloofsgesprekken. Niet per definitie, niet altijd en overal, maar het is wel wat mensen in interviews vertellen. Het raakt ook mijn eigen ervaring.”

Kunt u daar meer over zeggen?

“Ons gezin is al jaren pleeggezin voor crisisopvang van een half jaar of een jaar. Wij hebben kinderen en jongeren van allerlei achtergronden en culturen in huis gehad. Je deelt elkaars leven, je eet samen, onder de maaltijd vinden gesprekken plaats. Aan tafel lezen we uit de Bijbel, zingen en bidden we. Tegelijkertijd zoeken we op allerlei manieren het goede voor onze gasten.

Onze laatste gast was een Afghaans meisje, zij is net uit huis gegaan. Zij nam afstand van haar islamitische achtergrond en was zoekend. We hadden prachtige gesprekken. Wij leerden van wat haar bezighield, zij leerde van ons.

Tijdens een maaltijd met vrienden had ze gevraagd of er bij het begin van de maaltijd gebeden werd. Nee, dat waren ze niet gewend. ‘Nou,’ zei zij, ‘dan zal ik maar voorgaan in gebed.’ Dat deed ze, heel vrijmoedig, omdat ze bij ons de waarde ervan ontdekt had. Tegelijk houdt ze ons een spiegel voor.”

Kunnen we dat geloofsgesprek vrijmoedig voeren?

“Binnen de Protestantse Kerk is daar volop aandacht voor. Er is materiaal dat mensen helpt het geloofsgesprek op gang te brengen. Dat is uit verlegenheid, als het goed is bestaat de kerk uit gelovige mensen. Ik hoop dat wij de verlegenheid voorbij zijn en kunnen zeggen: dit is wat we geloven, dit is wat we meekregen uit de traditie, dit is wat de Bijbel erover zegt.”

U wilt dat gemeenteleden hun ervaringen delen, en ervan leren.

“Sinds 2000 is er een opleving in het diaconaat. Veel kerkleden zijn daarbij betrokken. Ik focuste op orthodox-protestantse kerken. Er bestaat een spanningsveld tussen je eigen gelovige identiteit en je openheid naar anderen, naar de samenleving. Hoe groter je diaconale betrokkenheid, hoe meer je je opent naar de samenleving. Dat roept vragen op.

Zolang iedereen om je heen lid is van een kerk, is de spanning tussen openheid en identiteit niet groot. Naarmate de afstand tussen kerk en samenleving groter wordt, groeit het belang om aandacht te besteden aan de ervaring die mensen in de wereld opdoen.

Een-op-een worden die ervaringen wel gedeeld, in de kerk veel minder. Ik pleit ervoor om veilige groepen te vormen, waarin je regelmatig en methodisch je ervaringen kunt delen. Ik roep kerken niet op nog meer te doen. Ik zeg: met je ervaringen in het diaconaat heb je goud in handen. Sta daarbij stil, en verbind het met de manier waarop je gelooft en de Bijbel leest.”

In uw proefschrift onderzocht u deze leerervaringen in het diaconaat.

“Leerervaringen zijn afhankelijk van de duur en de intensiteit. Kort: een groep studenten helpt een mevrouw met haar tuin en krijgt ook koffie. Die mevrouw heeft vijf jaar lang niemand in huis gehad. Dat maakt indruk als je 18, 19 bent. Langduriger: bijvoorbeeld als je werkt in een inloophuis voor mensen met psychische problemen.

Mijn motto is: Gods missie verandert mensen. God betreft ons in zijn missie omdat Hij ook ons wil veranderen. Zolang wij keurig van buiten observeren hoe anderen bezig zijn, verandert er niets in ons leven. Juist door te participeren in die missie ontstaat er ruimte voor God om ook aan ons te werken. Alles komt in beweging als je in het diepe duikt.

Deze ervaringen helpen ons op het spoor van de navolging te komen en te blijven. Dat gaat niet vanzelf. Je kunt eindeloos preken horen, het gaat erom wat je er in je leven mee doet. Discipelschap is een leerproces.”

Wat is de rol van de predikant hierbij?

“Predikanten hebben hun eigen onmisbare rol in Gods missie. In de eerste plaats mogen zij uitleggen wat de diepte en breedte is van Gods heil en het evangelie: het goede nieuws delen, gerechtigheid, zorg voor de schepping. Als het goed is, loopt dat uit op een appel aan gemeenteleden: versta Gods roeping en leef hier uit. Predikanten horen mensen te helpen in het spoor van God te komen. Als de predikant de diaconale praktijk goed kent, kan hij ook helpen die ervaringen te verwerken, erover na te denken vanuit de Schrift.”

Dit artikel verscheen in het februarinummer van woord&weg.

JONGEREN BETREKKEN BIJ DE PREEK: HOE DOE JE DAT?

Vieren doe je samen! Daarom is een goed gesprek over liturgie belangrijk. Wat is de kern van en het verlangen achter onze zondagse praktijk in de eredienst? In de Hervormde Gemeente Sliedrecht denkt ds. Johan Sparreboom samen met jongeren na over manieren om jongeren bij de preek te betrekken.

Jongeren betrekken bij de preek

Hij denkt al langer na over het betrekken van jongeren bij de preek. Voor ds. Johan Sparreboom, een van de predikanten van de Hervormde Gemeente Sliedrecht, kwam het onderzoek van Nelleke Plomp op een goed moment. Deze specialist Vieren bij de Protestantse Kerk onderzocht hoe je verandering kunt brengen in het gegeven dat veel jongeren van 15-20 jaar aangeven dat de preek hen niet raakt. Sparreboom: “Nelleke bezocht bij ons verschillende jongerengroepen. Uit die groepen werd een kernteam samengesteld dat nadacht over wat de preek in de gemeente betekent en hoe jongeren daarbij meer betrokken kunnen worden.” Het resulteerde in een lijst met tips voor de predikant én voor de luisteraar in de dienst, en in een kerkdienst die met elkaar voorbereid werd. “Niet heel anders dan andere kerkdiensten, maar met tips van jongeren, zoals preken zonder toga, meer uit het hoofd preken, en als predikant dichter bij de gemeente gaan staan. En als best practice jongeren zelf betrekken in de preek. Zij kregen het woord.” Er kwamen positieve reacties maar ook kritische. “Sommige mensen vinden dat jongeren hiermee wel veel aandacht krijgen in de dienst, alsof anderen minder belangrijk zijn. Dat moeten we ook serieus nemen. Ik zou hierover het gesprek met jong én oud willen voeren, maar dat vind ik nog niet zo makkelijk.”

Rik de Waard, een van de jongeren uit het kernteam:

“Het was een leuk proces met het kernteam, leerzaam ook. Er is een enquête gehouden onder de jongeren waarin ze aan konden geven wat ze van bepaalde preken vonden. We hebben tips opgesteld voor de predikant die kunnen helpen om jongeren met de preek meer aan te spreken. Maar we hebben ook tips opgesteld voor de luisteraar. We bedachten bijvoorbeeld dat je als jongere niet kunt verwachten dat de predikant je, als je een korte nacht hebt gehad, kan boeien met zijn preek. Zelf probeer ik tegenwoordig om mezelf tijdens de preek vragen te stellen: wat betekent deze boodschap voor mij?; ben ik het hiermee eens? Dat helpt om beter te luisteren. Dat lukt natuurlijk niet altijd.

Ik begrijp het als oudere mensen kritisch zijn als het anders gaat dan ze gewend zijn. Ik vind dat we elkaar daarin de ruimte moeten geven. Het is goed als er verschillende soorten diensten zijn, nu eens voor jongeren, dan weer voor ouderen. Het mooiste zou zijn als je een dienst kunt maken die iedereen boeit, maar of dat kan? Ik zit in ieder geval graag in de kerk, ook als de preek minder boeit. Ik ervaar er een bepaalde rust die in het dagelijks leven zeldzaam is."

Reflectie op de rol van de preek

"Op elke plaats waar ik mijn naam wil laten noemen, zal ik naar jullie toe komen en je zegenen. Met dit citaat uit Exodus 20:24 kun je het eerste uitgangspunt van de protestantse liturgie karakteriseren.

De eredienst is een dienst van God aan mensen, die de dienst van mensen aan God oproept, draagt en omvat. In de liturgie speelt zich een dubbele beweging af, van God naar de mens en omgekeerd. Het Woord van God gaat voorop, dan volgt het antwoord van de mens. Daarom speelt de verkondiging - als een stem van buiten - een belangrijke rol in de protestantse kerkdienst. Verschillende onderdelen van de liturgie kunnen verkondigend zijn, een gebed of een lied, maar de prediking is bij uitstek de vorm waarin de verkondiging gestalte krijgt."

Bron: Barnard, Tot Gods eer, hoofdstuk 2: Protestantse liturgie (verkrijgbaar via de webwinkel)

IDENTITEIT NEDERLAND: WILHELMUS, OLIEBOLLEN EN IJSPRET

Wat bindt Nederlanders, wat vormt hun identiteit? Niet, zeggen zij zelf, de christelijke traditie, ook niet de euro. Maar wél: Elfstedentocht, Koningsdag, sportwedstrijden. Ook de vlag, het Wilhelmus en tradities als Sinterklaas, oliebolle en ijspret zijn belangrijke elementen.

In zijn Kerk en Wereldlezing over ontkerkelijking gaf Joep de Hart, religieonderzoeker bij het Sociaal en Cultureel Planbureau, en bijzonder hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit, gisteravond een voorproefje van onderzoek van het SCP naar de Nederlandse identiteit. Dat verschijnt in mei, daarom moest De Hart het laten bij trends. Cijfers volgen later.

Politici als Buma (CDA) en Wilders (PVV) mogen zich graag beroepen op de christelijke, of liever nog de joods-christelijke wortels van ons land. Klaver (GroenLinks) wil een nationale feestdag rond het Plakkaat van Verlatinghe uit 1581, zeg maar de Nederlandse onafhankelijkheidsverklaring. Maar wie meer dan 5500 'gewone' Nederlanders bevraagt, zoals het SCP heeft gedaan, komt tot de conclusie dat religie in het bewustzijn van Nederlanders nauwelijks een rol speelt en dat het volgens De Hart zelfs onzin is om te denken dat Nederlanders zich verbonden voelen door het Plakkaat van Verlatinghe. De ondervraagden komen met heel andere dingen. Taal staat op nummer een, aldus De Hart. Discussie is er over andere symbolen die mensen in dit onderzoek noemen. Het Wilhelmus bijvoorbeeld - het idee van het CDA dit verplicht aan schoolkinderen te leren stuitte op veel hoon bij opiniemakers, maar staat wel in het regeerakkoord. Verder noemen veel mensen 'typisch Nederlandse' fenomenen als Koningsdag en Dodenherdenking, pakjesavond, fietsen, molens, dijken en polders, de Deltawerken en 'de Nachtwacht'. Gevraagd naar hun helden, komen ze niet met Abraham Kuyper of Spinoza, maar noemen ze Anne Frank en Johan Cruijff, en gewone burgers die een ander helpen. Qua waarden gaat het hen om vrijheid, gelijkheid tussen mannen en vrouwen, tussen homoseksuelen en hetero's, algemeen kiesrecht, vrijheid van meningsuiting en van onderwijs. De vrijheid van godsdienst ontbreekt in de opsomming. Wel wordt belang gehecht aan christelijke feestdagen, en aan een kerk in de Buurt.

- Artikel uit Trouw -

DE KERK HEEFT TOEKOMST WAAR ZE ZICH VERBINDT MET ANDEREN

Als paddenstoelen in de herfst schieten ze uit de grond: pioniersplekken in de Protestantse Kerk in Nederland. Er zijn er al hon-

derd, er zijn er nog honderd in de maak. Praktisch theoloog Henk de Roest verheugt zich erover. En denkt erover na.

Wat zijn pioniersplekken?

De Roest: "Nieuwe, frisse vormen van kerk-zijn, met als doel nieuwe mensen te bereiken met het evangelie. En niet voor even, maar duurzaam.

Het idee kwam overwaaien uit Engeland, waar binnen de Anglicaanse Kerk inmiddels duizenden van dit soort initiatieven bestaan, de Fresh expressions of church. Niet alles waar mensen naar verlangen en op hopen past binnen de kerkelijke gemeente zoals wij die kennen. Nieuwe tijden vragen om nieuwe vormen die nieuwe mensen aantrekken.

Sinds de vorming van de Protestantse Kerk in 2004 komt er steeds meer aandacht voor de vraag waartoe wij kerk zijn. Bestaande gemeenten beraden zich op die vraag. Voor wie willen we kerk zijn, wat moet er veranderen om die missie vorm en inhoud te geven? Verheugend dat deze vragen ontstaan nu de kerk voor veel mensen niet meer vanzelfsprekend is."

De landelijke kerk maakte mensen en geld vrij voor deze ontwikkeling. Er kwam een afdeling Missionair Werk en Kerkgroei. Op pioniersplekken gaan mensen aan het werk. Vanuit de Protestantse Theologische Universiteit begeleidt De Roest deze 'pioniersbeweging' met nascholingscursussen voor predikanten, verdieping, publicaties en begeleiding van promotieonderzoek.

Het is een bont palet van initiatieven. Is er ook samenhang?

"Aanvankelijk ging het vooral om het meer evangelicale deel van de kerken. Intussen strekt de beweging zich uit over heel de kerk, in steden en dorpen, ouderen, jongeren, gemeenten van allerlei signatuur. Een etiket vrijzinnig of behoudend zegt daarbij niet zo veel. Het draait erom hoe open je bent naar anderen, naar de samenleving.

Pioniersplekken verbinden zich met de samenleving en streven naar duurzame gemeenschappen. De kerkdeuren gaan open en kerken zoeken op een nieuwe manier verbinding. Met de wijk, met de gemeente, met andere organisaties, met scholen, culturele instellingen en zorgaanbieders. De kerk vraagt: wat kunnen wij voor elkaar betekenen?

Ook bestaande gemeenten ontwikkelen nieuwe initiatieven. De Martinikerk in Groningen organiseert maandelijkse psalmenvespers, de kerk zit vol. De predikant daar biedt wekelijks de mogelijkheid te komen biechten. Daar komen mensen op af die tot nu toe niets tot weinig met de kerk hadden. Bijzonder toch, dat een gemeente die zich rekent tot de Gereformeerde Bond de biecht aanbiedt?

Kerken worden bruggenbouwers. In recent onderzoek naar kerken in kleine dorpen kwam duidelijk naar voren: de kerk heeft toekomst daar waar zij zich verbindt met anderen, met de gemeenschap. Ook in dorpen vind je alternatieve kerkplekken.

Mensen zoeken naar verbinding, willen ergens bij horen. Let op: dat is op een andere manier dan voorheen, toen mensen voor honderd procent en voor heel hun leven ergens bij wilden horen. Als mensen zich tijdelijk en minder hecht verbinden, heeft dat gevolgen voor de geloofsgemeenschap. Daar doen wij vanuit de universiteit ook onderzoek naar."

Bij 'Komdersuut' [pag. 4-6] schrokken mensen terug voor een ochtendgebed aan het begin van de klusochtend.

Welke rol speelt het evangelie?

"Het is goed als daarover gesprek ontstaat. Fundamenteel bij al het werk van de kerk is de relatie met Jezus. Wij staan in een cirkel rond Jezus. De afstand kan heel klein of groter zijn, net zoals dat in je eigen leven kan zijn. Maar fundamenteel is dat wij om Hem heen staan.

Op basis van de kracht van zijn verhaal delen wij met elkaar geloof, hoop en liefde. Pioniersplekken betrekken mensen opnieuw

bij de verhalen van Jezus, en anders dan voorheen. De tijd is voorbij dat de kerk mensen voorschreef hoe ze moeten leven. Daarvoor in de plaats kwam bij velen buiten de kerk een niet-weten. De christelijke traditie is momenteel voor de meeste mensen ver van hun bed. Het is een leeg beeld dat je opnieuw kunt vullen met nieuwe vormen van gastvrijheid, aandacht, openheid, verbinding, gemeenschap.”

Gaan de pioniersplekken de kerk redden?

“Ik geloof niet in een lineaire ontwikkeling richting einde. Het is altijd een golfbeweging. Ik ben hoopvol over de kracht van de boodschap.

Nee, het is niet zo dat mensen in drommen toestromen. De pioniersplekken zijn kwetsbaar en pril. Er zijn ook plekken opgeheven. Soms lukt het niet een nieuwe weg te vinden. Zo blijft het lastig om binding te krijgen met zwevende gelovigen. Wij doen op twee plaatsen promotieonderzoek om daar meer zicht op te krijgen. Wat leidt tot duurzame gemeenschapsvorming, en wat niet? Soms lukt het wel: de kleine kerk die in Almere in een SRV-wagen begon, heeft intussen behoefte aan meer ruimte. Ja, er is ook groei.

Er zijn ook redenen en gebeurtenissen waardoor mensen, begrijpelijk, de kerk de rug toekeren. De twee grootste bedreigingen zijn het seksueel misbruik en daarnaast, denk ik, slecht begeleide kerksluitingen. Als een kerk haar deuren sluit, houden veel gemeenteleden van die gemeente het voor gezien. De stap naar een ander kerkgebouw wordt maar moeilijk gezet. Kerksluiting is een versneller van kerkverlating.

Dat mag allemaal zo zijn: de hernieuwde bezinning op de kern van kerk-zijn leidt tot nieuwe creativiteit in de gemeente. Daarvoor is gelukkig geld en menskracht beschikbaar. De vanzelfsprekendheid is voorbij en ik ervaar dat als heilzaam.

De kerk heeft geld en mijn oproep is: investeer dat geld nu het nodig is. Dit zijn de benarde tijden. Straks hebben we misschien nog miljarden op de bank maar geen mensen meer. Lang ging het in de kerk alleen maar over ‘minder, minder, minder’. Nu gaat het weer over ‘mogelijk anders’. In pioniersplekken, in bestaande gemeenten, in heel de kerk.”

HET VERLANGEN DAT DE KERK NIET ZAL VERDAMPEN

Wat is er nodig om groter wordende nieuwe kerkplekken een zelfstandige plaats te geven in de kerk? Tijdens de eerste avond van de ronde ‘Mozaïek van kerkplekken’ komen veel ideeën en ervaringen voorbij. “We moeten meer naar gaven kijken in plaats van naar ambten.”

In De Arke in Drachten werd voor het eerst met predikanten en gemeenteleden gesproken over de nota ‘Mozaïek van kerkplekken’. In de kerk staat een groot spandoek waarop drie ‘behuizingen’ staan: de caravan, een tiny house en een gewoon huis. Als de reguliere gemeente het gewone huis is, zijn de meeste pioniersplekken een caravan. Maar in de nabije toekomst zullen 30 tot 70 nieuwe kerkplekken uitgroeien tot een tiny house. Wat betekent dat voor de ambten, voor lidmaatschap en ook voor de verbinding met bestaande gemeenten?

“Ik kom uit Surhuisterveen, Ees, Zwaagwesteinde, Borger, Drachten, Winsum, Dokkum...” Bijna honderd mensen stromen binnen en allerlei plaatsen passeren de revue. Soms vertellen mensen bij de ingang al wat hen bezighoudt en in de loop van de avond worden er steeds meer ervaringen gedeeld. Hoe in het noorden talloze dorpsgemeenten moeite hebben het hoofd boven water te houden. “Wij zijn ook een tiny house.” Er worden opmerkingen gemaakt over de positie van de kerkelijk werker. Die wordt in het rapport niet doordacht - want dat is de agenda van het rapport niet - maar het is wel nodig dat er over die positie doorgedacht wordt.

Stemmen

De aanwezigen stemmen via een zogenaamde ‘mentimeter’ over de onderwerpen waarover ze door willen praten. Dat zijn: ‘de ambten’ en ‘de verbinding met de bestaande gemeente’. Sommigen vrezden dat de ambten bij nieuwe kerkplekken geen rol spelen. An-

deren zouden de ambten daar graag afgeschafte zien. “We moeten meer naar gaven kijken”, zo klinkt het ook. “Wij hebben gewoon een team en we verdelen de taken volgens de gaven die mensen hebben.” Er is een vraag naar meer flexibiliteit.

Wat betreft de verbinding met de bestaande gemeenten klinkt een oproep om aanwezig te zijn bij de ringbijeenkomsten. Later geeft iemand anders aan ze graag ook in de classis te zien. “We hebben de verhalen van pioniers nodig! Ze kunnen ons bemoedigen.” En er klinkt ook: “Het is goed als die nieuwe gemeenten wat voelen van de pijn van de krimp, want dat is waar de kerk waar ze uit voortkomen ook mee te maken heeft.” De vrijwilligers bij nieuwe kerkplekken willen zich verbinden, maar willen ook niet al te veel vergaderingen.

Niet verdampen

De sfeer tijdens de avond is constructief. Achter en onder al het gesprek ligt een verlangen: dat de kerk niet zal verdampen. Niet omdat de kerk zo belangrijk is, maar omdat we het goede nieuws over God en Jezus niet uit beeld willen laten verdwijnen. Daarom is het belangrijk dat nieuwe vormen van kerk-zijn de ruimte krijgen, om mensen te ontmoeten die ver van de bestaande kerk af staan.

Er volgen nog vier bijeenkomsten. U bent van harte welkom in Amsterdam Zuidoost, Apeldoorn, Dordrecht en Eindhoven. En neem vooral uw smartphone mee!

820 MILJOEN MENSEN LIJDEN HONGER. KERKEN WERELDWIJD HELPEN OVERLEVEN

Wereldwijd lijden 820 miljoen mensen honger, zo bracht de VN onlangs naar buiten. “We zien dat vooral de arme bevolking veel lijdt zodra oogsten mislukken en het vee sterft door de gevolgen van klimaatverandering, langdurige droogtes, orkanen en overstromingen”, aldus noodhulpcoördinator Daan Verbaan van Kerk in Actie.

Wereldwijd sterven er jaarlijks 3 miljoen kinderen aan ondervoeding en 2 miljard mensen, vooral vrouwen en kinderen, krijgen te

Financiën en adressen

Redactie

Wijnand Rietman

Kopij inleveren via e-mail vóór vrijdagmorgen 12.00 uur via kopijkerkblad@hotmail.com

Adreswijziging, opzegging en aanmelding voor dit kerkblad bij het

Kerkelijk Bureau

W. de Zwijgerlaan 4a, 6713NT Ede, tel. 61 23 36

Open op woensdagochtend tussen 9 en 12 uur

e-mail: kerkelijkbureau@protestantsegemeente-ed.nl

webpagina: www.protestantsegemeente-ed.nl

Voor vrijwillige bijdragen, collectebonnen, betalingen kerkblad en solidariteitsfonds:

NL11 INGB 0000 8675 84 t.n.v. Protestantse Gemeente Ede

Collectebonnen

Collectebonnen zijn verkrijgbaar in eenheden van 20 stuks à € 0,50 = € 10 (rose), à € 0,75 = € 15 (wit) en à € 1,25 = € 25 (oranje) door het overmaken van het juiste bedrag o.v.v. kleur en aantal vellen. Collectebonnen kunnen ook besteld worden via het Digitaal Portaal van de Protestantse Gemeente Ede (www.skgscollect.nl/136) of via de Kerkgeld app.

Diaconie

Voor giften: NL21 RABO 0307 0772 33

t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Ede

weinig vitamines en mineralen binnen. "Alleen al in Ethiopië zijn meer dan 375.000 kinderen acuut in levensgevaar door honger. Door de jarenlange extreme droogte staan waterbronnen leeg en mislukken oogsten. Ethiopiërs zijn droogte van oudsher gewend, maar door klimaatverandering is het steeds vaker en langer extreem droog. Daardoor worden miljoenen mensen bedreigd met de hongerdood," aldus Verbaan.

"Samen met de Ethiopische kerk helpen we boerengezinnen om ook in extreme tijden van droogte te overleven. We verstrekken zaden van droogtebestendige gewassen, stimuleren mensen te handelen in bijvoorbeeld zeep of snacks voor extra inkomsten, leggen waterbronnen aan en gaan met houtbesparende oventjes houtkap tegen om te voorkomen dat vruchtbare grond wegspoelt. Jaarlijks hebben 3.500 gezinnen hierdoor voldoende voedsel en drinkwater om droogte te overleven."

Kerken staan op tegen honger

Niet alleen in Ethiopië, maar over de hele wereld bieden kerken mensen toegang tot voedsel. Bijvoorbeeld in Bangladesh, Indonesië, Bolivia, Colombia en de Centraal Afrikaanse Republiek,

door te zorgen voor gezond eten en door mensen beter voor te bereiden op periodes van ernstige voedseltekorten. "De hulp van Kerk in Actie richt zich vooral op kinderen, (zwangere) vrouwen en ouderen.

De belangrijkste doelen zijn honger tegengaan, ondervoeding behandelen en zorgen voor toegang tot veilig drinkwater. Bovendien worden mensen ondersteund om de voedselproductie en -opslag te verbeteren, om gezond en gevarieerd te eten en om beter voorbereid te zijn op periodes van ernstige voedseltekorten," aldus Verbaan.

Help mee!

Kerk in Actie gelooft in delen en maakt daarom het werk van deze kerken mogelijk. Wilt u dit werk ondersteunen, maak dan uw bijdrage over.

Op 3 februari wordt er in veel kerken ook gecollecteerd voor watersnood in Bangladesh.

Op 17 februari wordt er in veel kerken ook gecollecteerd voor droogte in Ethiopië.

advertenties

Lieneke van der Kolk
Uitvaartzorg

Bel voor het melden van een overlijden of het bespreken van uw persoonlijke uitvaartwensen:
06 - 1995 7922

Een goed afscheid en een passende uitvaart geven troost en kracht om het gemis te dragen...

Uitvaartzorg in de regio Ede, Wageningen, Veenendaal, Barneveld en Voorthuizen.
email: info@uitvaartzorgede.nl
website: www.uitvaartzorgede.nl

Eigenraam Mannen Mode

Brinkstraat 7, Bennekom Tel. (0318) 41 80 22

POL & ZN.
S T E E N H O U W E R I J

Einsteinstraat 37 3902 HN Veenendaal
Telefoon 0318 - 51 20 51

Gespecialiseerd in grafmonumenten, onderhoud en reparaties

Openingstijden toonzaal:
maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur.
's Avonds en zaterdags op afspraak.
Voor inlichtingen zijn wij graag bereid u ook aan huis te bezoeken.

Ook u kan hier adverteren!

GEBORTEKAARTJES

TROUWKAARTEN

JUBILEUMKAARTEN

UITNODIGINGEN

ROUWKAARTEN

KAARTEN VOOR ELKE GELEGENHEID!

Drukkerij VAN EDEN
www.vanedendruk.nl

Telefoonweg 68
6713 AL Ede
T (0318) 650 250
E info@vanedendruk.nl

Roseboom
INSTALLATIETECHNIEK

Roseboom Installatietechniek is al meer dan 25 jaar een begrip in de regio. U kunt bij ons terecht voor al uw installaties, zowel woningbouw als utiliteit. Voor ons is elke klus een uitdaging. Vanaf ontwerp tot oplevering staan we voor u klaar, maar ook hierna voor service en onderhoud.

Verwarming

Luchtbehandeling

Sanitair

Elektra

Dakbedekking en goten

Service en onderhoud

Faradaystraat 12
6718 XT Ede
e-mail: info@roseboom.nl
telefoon: 0318-527725
website: www.roseboom.nl
fax: 0318-561271
storningsnummer: 06 10907910

Koehoorn
Begrafenisverzorging

Stilstaan bij verdriet, vanuit een christelijke levensovertuiging.

dag en nacht te bereiken onder nummer:
0342 - 49 28 28

Hugo de Grootlaan 2, 3771 HL Barneveld
www.koehoorn-begrafenis.nl

Ede, Oranjelaan 11
Tel. 0318 - 632 856

Amersfoort, De Stuwdam 27
Tel. 033 - 494 11 62

LOODGIETERS
BEUMER
CV BEDRIJF

gas | water | sanitair
lood en zink | dakbedekking
centrale verwarming | luchtbehandeling
SCIOS en VCA gecertificeerd

INFO@BEUMER-EDE.NL